

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
PÄIVI HUOTARI	Telia Tunnistus	27.02.2024 14:02:59 UTC+02:00
SANNA PAANUKOSKI	Telia Tunnistus	27.02.2024 14:00:18 UTC+02:00
TANJA LEENA JOONA	Telia Tunnistus	27.02.2024 14:00:45 UTC+02:00
Keijo Kalervo Kallunki	Telia Tunnistus	27.02.2024 14:00:21 UTC+02:00
JUSSI SAUKKONEN	Telia Tunnistus	27.02.2024 13:59:27 UTC+02:00
TUIJA ANNELI SUUR-HAMARI	Telia Tunnistus	27.02.2024 14:01:11 UTC+02:00
ISMO JUHA PETERI TIAINEN	Telia Tunnistus	27.02.2024 19:22:36 UTC+02:00
ROOPE HENRIKKI UUSITALO	Telia Tunnistus	27.02.2024 14:01:25 UTC+02:00
Jansson Henrik Kristian	Telia Tunnistus	27.02.2024 13:59:34 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisältö: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (40 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus

Julkiset hallintotehtävät

Erillistilinpäätös ja toimintakertomus

1.1.-31.12.2023

Y-tunnus 0116726-7

Kotipaikka Vantaa

Ratatie 11

01300 Vantaa

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS.....	46
1.1 Johdon katsaus.....	46
1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	47
1.2.1 Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä.....	47
1.2.2 Natura 2000 - ja luonnonsuojelualueverkoston luontoarvojen tila paranee.....	49
1.2.3 Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy.....	51
1.2.4 Metsästys ja kalastus on kestävä, eettistä ja vastuullista.....	52
1.2.5 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle.....	53
1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus.....	55
1.3.1 Toiminta on tuottavaa, asiakaslähtöistä ja tiedolla johdettua.....	55
1.3.2 Toiminta on ilmastoviisasta ja vastuullista.....	57
1.4 C Voimavarat.....	58
1.4.1 Henkilöstö on hyvinvoiva ja osaava.....	58
1.4.2 Rahoitusnäkökulma ja asetetut tulostavoitteet ohjaavat ennakoivasti toiminnan mitoitusta.....	58
1.5 Kansainvälistä toimintaa koskevat tavoitteet koskien ympäristöministeriön erillisrahoitusta.....	59
2 TILINPÄÄTÖS.....	61
2.1 Tilinpäätösanalyysi.....	61
2.1.1 Tuloslaskelma.....	61
2.1.2 Tase.....	62
2.1.3 Varainkäyttö.....	62
2.2 Rahoitus ja kustannusvastaavuus.....	64
2.2.1 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta.....	64
2.2.2 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus.....	66
2.2.3 Rahoituslähteet ja tehtävät.....	66
2.2.4 Kustannusvastaavuus.....	66
2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot.....	70
2.3.1 Tuloslaskelma.....	70
2.3.2 Tase.....	71
2.3.3 Rahoituslaskelma.....	73
2.3.4 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	73
2.3.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot.....	75
2.3.6 Tasetta täydentävät liitetiedot.....	78
2.3.7 Vastuusitoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset.....	81
Erillistilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä.....	82
Luettelo kirjanpitoaineistoista.....	83

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Päähavainnot

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien, Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen, vuosi oli toiminnallisesti pääosin onnistunut. Hallituskaudelle asetettu Helmi-ohjelman soiden ennallistamisen ja perinnebiotooppien kunnostuksen tavoite ylitettiin reilusti. Toiminta eteni suunnitellusti myös muissa Helmi-elinympäristöteemoissa lukuun ottamatta perinnebiotooppien kunnostusta ja jatkuvaa hoitoa. Myös vedenalaisia kunnostuksia merialueilla jatkettiin. Matkailun kasvun myötä virkistyspalvelujen kysyntä oli vahvaa. Edelliseen vuoteen nähden yleisökohteiden käyntimäärä nousi maltillisesti ja asiakastyytyväisyys säilyi korkeana. Kulttuurihistoriallisten arvokohteiden hyvässä kunnossa pitämiseen ei pystytty panostamaan tarpeeksi.

Metsäkanalintujen kannat ovat olleet pääosin erittäin vahvat, mikä on tarjonnut hyviä metsästysmahdollisuuksia sekä pitkiä pyyntiaikoja. Kalastonhoitomaksun kertymä kasvoi edellisvuodesta. Metsästäjille ja kalastajille on lanseerattu valtion alueilla noudatettava Eräetiketti, jolla pyritään lisäämään vastuullista eränkyyntiä ja parantamaan sosiaalista kestävyyttä. Erävalvonnan kustannusten kasvu erityisen kaluston osalta ja heikkenevä rahoitus on vaikuttanut kielteisesti erävalvonnan vaikuttavuuteen. Erävalvonnan kasvaneen kysynnän ja tarpeiden mukaisen palvelun tarjoaminen on heikentynyt.

Pohjois-Suomessa ei ollut kerättävää siemensatoa, joten siemenvarastoon ei saatu täydennystä. Metsikkösiemenen kysyntä lisääntyi hieman edellisvuoteen verrattuna. Tämä oli pääosin seurausta Kainuussa kesällä 2020 aiheutuneiden laajojen myrskytuhoalueiden uudistamistoimista.

Vahva panostus digitaalisten palvelujen kehitykseen ja tiedon hyödyntämiseen palvelukehityksessä jatkui. Uudistuvat Luontoon-palvelut ja kansallisen ulkoilutietopalvelun kehittäminen etenivät yhteistyössä kumppaneiden, sisäisten sidosryhmien ja asiakkaiden kanssa. Kehitystyötä jatkettiin digitaalisen myyntikanavan uudistamisen parissa, Erä- ja luontoyhteisön käyttö vakiintui sekä toteutettiin asiakasymmärryksen ja kävijäseurantojen kehittämistä. Samalla ketterästä kehittämisestä työvälineineen sekä toimintamalleineen luotiin uusi toimintamalli tietojärjestelmien kehityksen tueksi.

Luontopalvelujen toimintatapaselvitys toteutettiin henkilöstöä vahvasti osallistavasti ja siihen osallistui yhteensä yli 400 luontopalvelulaista. Toimintatapaselvityksessä haettiin tuottavuutta, parempaa arvon luontia sekä kykyä vastata tulevaisuuden toimintaympäristön haasteisiin. Samalla luotiin perusta paikkatietoon liittyvän järjestelmäkokonaisuuden uudistukselle. Lisäksi tavoitteena oli luoda selkeämpiä työnkuvia ja ratkaisuja henkilöstön laajasti kokemaan kuormittuneisuuteen.

Toimintatapauudistus käynnistettiin valmistelijoiden voimin ja vuoden 2024 budjetin sekä tulevien vuosien rahoitusnäkymien varmistuttua käynnistettiin Luontopalveluja ja Metsähallituksen konsernitoimintoja koskevat muutosneuvottelut. Toimintatavan ja organisaation uudistumisen rinnalla jouduttiin neuvottelemaan myös toiminnan mittakaavan supistamisesta ja talouden tasapainottamisesta sekä sopeuttamisesta muuttuneeseen rahoitustilanteeseen. Muutosneuvotteluvaiheen lopuksi 38 vakinaista ja pitkälle yli sata määräaikaista työsuhdetta jouduttiin päättämään.

Eräpalvelut teki toimintavuoden aikana huomattavia säästöjä, jotka vaikuttivat laskevasti palveluihin, esimerkiksi painetuista asiakaslehdistä luovuttiin ja kausivalvontaa supistettiin. Tämä oli kuitenkin välttämätöntä, jotta voitiin hoitaa toteutuneita ICT- kustannuksia. Eräpalvelut välttivät muutosneuvottelut, mutta muutamia avainrekrytointeja jouduttiin taloustilanteen takia siirtämään ja töitä jaettiin uudelleen.

Talouden sopeuttaminen kuitenkin onnistui ja talouden pohja näyttää pitävän, mutta kustannustehokkuutta toiminnassa on jatkettava.

Johtopäätökset

Tulevien vuosien rahoitusnäkymät haastavat kehittämään organisaatiota ja mitoittamaan toiminnan pienenevään rahoituskehyykseen. Tuottavuuden ja kustannusvaikuttavuuden parantaminen on avainasemassa. Luontopalvelujen toimintatapauudistus ja sen mukaisesti uudistunut organisaatio mahdollistaa uudenlaisen toiminnan kulttuurin kehittämisen. Muutos varmistaa, että Luontopalvelut kykenee jatkossa vastaamaan ja mukautumaan paremmin toimintaympäristön muuttuviin haasteisiin. Yksinkertaisempi organisaatio, tiimiohjautuva toimintatapa ja valtakunnalliset yksiköt mahdollistavat aiempaa asiakaslähtöisemmän ja valtakunnallisesti priorisoidun toimintamallin sekä toiminnan jatkuvan kehittämisen henkilöstön hyvinvointia parantaen.

Eräpalvelujen palvelutoimintojen kehittämistä on jarruttanut myyntijärjestelmän uudistuksen kustannukset mutta myös sen viivästyminen. Se kuitenkin valmistunee vuoden 2024 syksyllä, jolloin voidaan toteuttaa siihen kytkettyjä ja suunniteltuja uudistuksia.

1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Seuraavassa on arvio mittareittain siitä, miten vaikuttavuustavoitteittain vuodelle 2023 asetetut tulostavoitteet on saavutettu. Arvioinnissa on käytetty valtion tulostietojärjestelmän arvosana-asteikkoa ja alla olevaa värikoodistoa.

1 = Tavoitteesta on luovuttu

2 = Tavoite ei ole toteutunut

3 = Tavoite on toteutunut osittain

4 = Tavoite on saavutettu

5 = Tavoite on ylitetty

Mittarien kuvaukset ovat pyynnöstä saatavissa julkisten hallintehtävien yksikön sisäisistä tietojärjestelmistä.

1.2.1 Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Arvosana 2023
Helmi-ohjelmaan sisältyvä soiden ennallistaminen ja perinnebiotooppien	14	41	84	100	112	5

kunnostus, osuus hallituskauden tavoitteesta (yhteensä 14 000 ha), %						
Elinympäristöjen tilan parantaminen, ennallistamisen ja hoidon (pl. perinnebiotooppien jatkuva hoito) pinta-ala, ha	4 568	8 132	10 008	3 150	5 579	5
Perinnebiotooppien jatkuva hoito, ha	5 407	5 641	5 838	6 300	5 733	3

Vahvuudet

Elinympäristöjen tilan parantamisen kokonaistavoitteet ylitettiin reilusti, samoin hallituskauden tavoite Helmi-ohjelman soiden ennallistamisen ja perinnebiotooppien kunnostuksen osalta. Soiden ennallistaminen ylitti tavoitteet jokaisena hallituskauden vuotena. Kokonaispinta-alasta soiden ennallistaminen kattoi noin 70 %. Toiminta eteni suunnitellusti myös muissa Helmi-elinympäristöteemoissa lukuun ottamatta perinnebiotooppien kunnostusta ja jatkuvaa hoitoa. Myös vedenalaisia kunnostuksia merialueilla jatkettiin. Pienvesiteeman toiminta laajeni valtakunnallisen koordinoinnin ansiosta, ja Luontopalvelut on tehnyt virtavesikunnostuksia myös Metsätalous Oy:n mailla LIFE Revives-hankkeessa. Ojitettujen soiden ennallistamisoppaan päivitystyö on käynnistynyt. Soiden ennallistamisen seurannan kaukokartoitusmenetelmiä kehittävän, LUKEn kanssa toteutetun yhteishankkeen tulokset julkaistu (<https://jukuri.luke.fi/handle/10024/554124>). Koneen säätion rahoittamassa hankkeessa kehitettiin soiden ennallistamisen vaikuttavuusseurantojen ja muiden avointen suoaineistojen tulosten laajempaa hyödyntämistä.

Laadittiin Helmi 2030-suunnitelma, jossa määriteltiin Luontopalvelujen eri elinympäristöjen ennallistamisen ja hoidon vuositavoitteet sekä niiden vaatimat resurssit vuoteen 2030 asti. Luonnonsuojelun tilannekuva -sivustoa kehitettiin edelleen, mikä tukee toiminnan raportointia ja seuranta entistä paremmin sekä Luontopalveluissa että ELY-keskuksissa. Luontopalvelujen asiantuntijuudelle on ollut runsaasti kysyntää eri toimijoilta, mm. Metsäkeskuksen Luonnonhoidon tulevaisuuden tekijät (LUOTU) -hankkeessa. EU-rahoitteiset hankkeet ovat edelleen olleet merkittävässä roolissa elinympäristöjen ja lajien suojelutilan parantamisessa. Pitkäjänteisen suojelutyön ja johdonmukaisen hanketoiminnan ansiosta naali pesi Suomessa ensimmäistä kertaa yli 25 vuoteen Suomessa, saimaannorpan kuutteja syntyi ennätysmäärä, metsäpeuralla on kaksi uutta lisääntyvää osakantaa ja metsänpoltoista riippuvaisista luontodirektiivin selkärangattomista lajeista tehtiin reilusti aiempaa enemmän havaintoja. Hankkeiden vaikuttavuus perustuu henkilöstön asiantuntemuksen ohella tulokselliseen ja laajaan yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Mittavalle 8-vuotiselle Priodiversity Life IP -hankkeelle saatiin EU-rahoitusta luonnon monimuotoisuuden tilan parantamiseksi monenlaisin eri toimenpitein yhdessä laajan toimijajoukon kanssa.

Osana suojelualueiden rakennuskantaselvitystä laadittiin kattava ohjeistus rakennusten lepakkotarkastuksiin ja koulutettiin henkilöstöä tarkastusten tekemiseen. Satoja direktiivilajien sekä kiireellisesti suojeltavien putkilokasvien, sammalien ja hyönteisten esiintymäpaikkoja tarkastettiin ja priorisointineuvotteluissa sovittuja hoitotoimia toteutettiin suojelualueilla aina etelärannikolta Pohjois-Lappiin. EU:n biodiversiteettistrategian kansallisten sitoumusten toimeenpanoon, ennallistamisasetukseen liittyvään valmisteluun sekä HELCOM-työhön osallistuttiin aktiivisesti.

Heikkoudet

Perinnebiotooppien hoidon tukijärjestelmien muutokset sekä metsäkatoasetus heikentävät laidunnuksen jatkuvuutta, samoin kuin laiduneläinten saatavuus. Siikalahden lintuvesikunnostusten lupaprosessissa

odotetaan KHO:n päätöstä. Eteläisen Suomen laji- ja luontotyyppitiedon ajantasaisuus jatkaa heikentymistään.

Johtopäätökset

Kahteen edeltävään ennätysvuoteen verrattuna soita ennallistettiin huomattavasti vähemmän, mutta kuitenkin enemmän kuin ensimmäisenä Helmi-ohjelman toteutusvuonna 2020. Vuoden 2024 soiden ennallistamisen tavoite on pinta-alaltaan samaa luokkaa kuin ennen Helmi-kautta. Toimenpiteitä tulee jatkossa enemmän kohdentaa monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmille, pienialaisille kohteille. Perinnebiotooppien hoidossa on varmistettava jatkuvan hoidon hyvä laatu sekä jo pidempään hoidossa olleilla että uusilla peruskunnostettavilla kohteilla tukijärjestelmän muuttuessa. Isojen lintuvesikunnostusten toteutus on varmistettava, kun tarvittavat luvat lopulta saadaan. Perinnebiotooppien jatkuvan hoidon pinta-alan pienenemisessä alkaa näkyä maatalouden ympäristösopimusehtojen tiukennuksesta johtuva alueiden tippuminen pois laidunnuksesta liian alhaiseksi jäävän korvaustason vuoksi.

Laadukas luontotieto, erityisesti lajitieto, on monille toimijoille ensiarvoisen tärkeää suojelualueiden ulkopuolisen maankäytön suunnittelussa. Luontotyyppitiedon avointa saatavuutta tulee edistää. Laji- ja luontotiedon ajantasaisuutta tulee jatkossa johdonmukaisesti parantaa. Budjettirahoituksen vähentyessä tulisi ennakkoluulottomasti selvittää uusia rahoituskeinoja, jotta elinympäristöjen tilan parantamisen volyyymi säilyy vähintään Helmi 2030-tavoitteen mukaisena. Useita EU-rahoitteisia LIFE-hankkeita on päättynyt tai päättymässä. Vaikuttavan hanketoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja EU-rahoitustason, tulee uusia hakemuksia alkaa laatimaan hyvissä ajoin.

1.2.2 Natura 2000 - ja luonnonsuojelualueverkoston luontoarvojen tila paranee

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Arvosana 2023
Natura-alueiden (yhteensä 1 121 kpl) tila-arviointien (NATA) päivitykset, kpl	111	56	36	50	54	5
Luontotyyppi- ja lajitiedon laatu, osuus tiedosta ajantasaista, %	61	63	65	78	65,3	2
Suotuisassa tilassa olevien luontoarvojen osuus, %	68,0*	67,4*	67,0	67,7	66,7	2

*Mittari ei ollut vielä käytössä tulossopimuksessa.

Vahvuudet

Uusi luonnonsuojelulaki, perustettujen luonnonsuojelualueiden säädösten ajantasaistaminen ja päivitetty Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet helpottavat ja tehostavat vaikuttavuustavoitteen kannalta tärkeiden tehtävien hoitoa sekä suojelualueiden hoitoa ja käytön ohjausta laajemminkin. Suojelualueiden kiinteistönmuodostaminen on edennyt suunnitelmallisesti. Kaikkiaan muodostettiin 41 uutta suojelualuekiinteistöä. Järjestyssääntöjen laatimista on jatkettu uuden luonnonsuojelulain voimaan tulon jälkeen. Kansainvälisen asiantuntijaraadin suojelualueiden hoidon vaikuttavuuden arviointikäynti toteutui onnistuneesti, ja se tuottaa eväitä toiminnan kehittämiseen. Metsähallituksessa on kehitetty yhteisiä tavoitteita ja toimintatapoja koskien tuulivoima- ja kaivannaistoiminta, mikä sujuvoittaa jatkossa

edunvalvontaa. Useat eri toimijat käyttävät Laji.fi:n kautta saatavilla olevia Luontopalvelujen lajiaineistoja erilaisissa, erityisesti vihreään siirtymään liittyvissä maankäyttöhankkeissa. Meri-inventointeja toteutettiin suunnitellusti pääasiassa Suomenlahdella sekä Selkämeren kansallispuistoissa, ja tuloksia hyödynnetään säädösvalmistelussa, hoidon ja käytön suunnittelussa, VELMUssa sekä Biodiversea LIFE IP-hankkeen eri työpakettien toteuttamisessa. Merialueen ensimmäisessä luonnonvarasuunnitelmassa yhteensovitettiin valtion merialueiden eri käyttömuotojen tarpeita.

Ympäristöministeriötä ja ELY-keskuksia on tuettu Natura IX-hankkeessa mm. laatimalla ohjeistuksia tietojen vientiin SAKTI- ja SASS-järjestelmiin sekä tuottamalla päätöksentekoa tukevia aineistoja. Käynnistettiin hanke, jossa tarkastellaan Natura 2000 -tietolomaketietojen (SDF) päivitystyöhön liittyvät toimintaprosessit, vastuut ja järjestelmät ympäristöhallinnon eri organisaatioissa. Ilmastonmuutoksen uhan analysointia ja spatiaalista tunnistamista on kehitetty SYKEN Suojelualueet muuttuvassa ilmastossa (SUMI) hankkeessa, ja Luontopalveluissa näitä aineistoja on yhdistetty suojelualueverkoston korvaamattomuutta tarkastelemaan Zonation-analyysiin. Jatkossa analysoitua tietoa käytetään strategisen päätöksenteon tukena selvitetäessä, missä ilmastonmuutoksen vaikutuksia voidaan ehkäistä, missä ohjata ja missä muutos joudutaan hyväksymään.

Heikkoudet

Hoito- ja käyttösuunnitelmien osalta suunnitteluvelkaa on runsaasti ja välitarkasteluja on jäänyt tekemättä. Uusien säädösvalmistelupakettien valmistelu eteni toivottua hitaammin, eikä yhtään säädösvalmistelupakettia valmistunut. Säädösmuutosten myötä on järjestyssääntöjen valmistelussa noussut sekä linjauksikysymyksiä että tarve mm. niiden sisällön yhtenäistämiseen. Säädösmuutokset ovat myös lisänneet tarvetta päivittää jo olemassa olevia järjestyssääntöjä. Suojelualueiden haltijaviranomaisen tehtävät lisääntyvät jatkuvasti (mm. tuulivoimaedunvalvonta, uudet luonnonsuojelualueet), joten erityisesti NATA-, hoito- ja käyttösuunnittelun ja järjestyssääntöjen valmistelun resursointi on haasteellista. Suojelualueiden ulkorajojen merkintä etenee hitaasti. Ylä-Lapin kaukokartoitusaineiston tallentaminen järjestelmiin viivästyy ja siirtyy vuoden 2024 alkuun. Tämä oli suurin syy sille, että Luontotyyppi- ja lajitiedon laatu -mittarin tavoitetta ei saavutettu.

Johtopäätökset

Vaikuttavuustavoitetta edistetään monilla eri keinoilla mm. säädösvalmistelun, kiinteistönmuodostamisen, rajojen merkinnän, NATA-arviointien, hoidon ja käytön suunnittelun, järjestyssääntöjen ja edunvalvonnan kautta. Kokonaisuutena näihin tehtäviin liittyvät tavoitteet saavutettiin kohtuullisen hyvin, vaikka joissakin tehtävissä (hoito- ja käyttösuunnitelmat, säädösvalmistelu, järjestyssäännöt) eteneminen olikin suunniteltua hitaampaa. Suotuisassa tilassa olevien luontoarvojen osuuden trendi on ollut huolestuttavasti laskeva koko mittaushistorian ajan. Trendin taustalla olevia syitä on tarpeen selvittää. NATA-tietoja tulee hyödyntää johdonmukaisemmin suojeluarvojen tilan ja toimenpiteiden vaikuttavuuden seuraamiseksi. Toimenpiteitä tulee jatkossa määrätietoisesti kohdentaa ja priorisoida suojeluarvoihin kohdistuviin uhkien ja tilaa heikentävien tekijöiden hallitsemiseen edunvalvonnan, maankäytön suunnittelun, kävijöiden ohjaamisen sekä elinympäristöjen tilan parantamisen keinoin.

Suojelualueverkoston hoidon vaikuttavuuden kansainvälisen arvioinnin suosituksista tulee viestiä läpinäkyvästi ja keskustella niistä sidosryhmien kanssa sekä Metsähallituksen sisällä että ympäristöhallinnossa sekä jalkauttaa osaksi toiminnan suunnittelua ja käytännön toteutusta osana organisaation toimintatapaudistusta. Myös päivitetty hoidon ja käytön suunnittelun periaatteet tulee jalkauttaa suunnitelmallisesti ja läpileikkaavasti henkilöstölle. Samalla varmistetaan perehdytys uuteen luonnonsuojelulakiin ja -asetukseen. Edunvalvontatehtävien määrä kasvoi edelleen erityisesti tuulivoimaan ja

malminetsintään liittyen. Erilaisia lausuntopyyntöjä saatiin ennätyskellisen suuri määrä. Kasvava trendi jatkunee, mihin tulee varautua uuden toimintatavan käynnistämässä. Valtion merialueilla tulee jatkossa varmistaa, että luonnonvarasuunnitelmassa kirjatut eri käyttömuotojen yhteensovittamisen tavoitteet toteutuvat. Luontopalvelujen tietojärjestelmien ajantasainen ja laadukas luontotieto, erityisesti lajitieto, on monille toimijoille ensiarvoisen tärkeää suojelualueiden ulkopuolisen maankäytön suunnittelussa. Luontotyyppitiedon avoimen jakamisen kehittäminen on tarpeen.

1.2.3 Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Arvosana 2023
Hyvässä kunnossa olevat kulttuurihistorialliset arvokohteet, %	*	41	41	45	44	3
Kulttuurihistoriallisten arvokohteiden kuntotiedon ajantasaisuus, %	**	**	**	50	41	2

*Mittari ei ollut vielä käytössä.

** Laskentatapaa on tarkennettu vuodelle 2023, joten aiemmat vuodet eivät ole vertailukelpoisia.

Vahvuudet

JHT:n kulttuuriperinnön kuva 2023 -selvitys toi esiin JHT:n merkityksen kansallisen kulttuuriperinnön haltijana ja tavoitteellisen hoidon toteuttajana. Arvokohteiden säilymisen ja käytön varmistavia korjaus- ja kunnostustöitä toteutettiin pääosin erillisrahoituksella. Jakovaroilla tehtävät kunnostukset Helsingin Vallisaaressa ja Loviisan Svartholmassa etenivät suunnitellusti. Kerimäellä Hytermän kivirakenteiden kunnostus saatiin valmiiksi. Arvokkailla perinnetiloilla korjattiin Kortenien ja Telkkämäen kattoja, sekä Koveron päärakennusta ja niitty latoja. Ylitorniolla toteutettiin suojellun Aavasaksan keisarinmajan puuosien korjaus ja ulkomaalaus. Selkämeren kansallispuistossa korjattiin Isonkarin suojeltua vanhaa luotsivartiotupaa ja tuettiin Salossa hauraan Latokartanonkosken myllynrauniota. Suomen ensimmäisen piispanistuimen paikalla, Turun Koroissa jatkettiin muinaisjäynnöksen eroosiota ehkäiseviä töitä, parannettiin kohteen opastusta ja esteettömyyttä. Perinteisten rakennustaitojen ja tekniikoiden ylläpitämiseksi järjestettiin Puolangan Tiaisella Säröslauta-työpaja, Kultamuseon kanssa talkooleiri Inarissa Pahaojan ja Moberginon kultaloissa sekä pärekattoleiri Saarivaaran erotuspaikalla Savukoskella. Helmi-ohjelman ennallistamistöiden kulttuuriperintökestävyyden varmistavat inventoinnit pystyttiin toteuttamaan Helmi-rahoituksen avulla. Metsähallituksen ensimmäisessä merialueiden luonnonvarasuunnitelmassa nousi esiin alueen merkittävä kulttuuriperintö.

Heikkoudet

Ennakoimattomat Aavasaksan ja Latokartanonkosken hallinnansiirrot sekä Svartholman ja Kärnäkosken linnoitusten muurien sortumat aiheuttivat sen, että kohteiden kuntotarkastukset jäivät tekemättä.

Johtopäätökset

Toimintaympäristön vaihtelut vaativat suurta joustavuutta sekä kykyä sopeutua muuttuviin tilanteisiin. Ajantasainen tieto kohteista on keskeistä voimavarojen kohdentamisen kannalta. JHT kulttuuriperinnön kuva 2023 -selvitys toi esiin JHT:n merkityksen kansallisen kulttuuriperinnön hoidossa. Hallinnansiirroissa ei huomioitu aikanaan siirrettävien kulttuuriperintökohteiden hoitoon vaadittavia voimavaroja.

Valtiovarainvaliokunta onkin kiinnittänyt mietinnössään jälleen huomiota kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennuskohteiden korjausvelan purkamiseen.

1.2.4 Metsästys ja kalastus on kestävä, eettistä ja vastuullista

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Arvosana 2023
Metsästyksen ja kalastuksen valvonnassa suoritettavat tarkastukset, joissa ei todettu rikettä, %*	86	84	80	83	*	*
Metsästyksen saalispalautteiden osuus lupien määrästä, %	48	54,5	52,9	54	53,5	4

*Tarkastusten määrä on kasvanut voimakkaasti, koska tilastointitarkkuus on uuden sähköisen järjestelmän myötä parantunut. Näin ollen luvut vuosien välillä eivät ole verrannollisia keskenään.

Vahvuudet

Erävalvonnassa suoritettiin 12 323 kpl metsästyksen ja kalastukseen liittyvää tarkastusta, joista rikkeettömiä oli 97 %. Kalastustarkastuksista rikkeettömiä oli 92 % ja metsästystarkastuksista 99 %. Erävalvonnan raportointia on kehitetty uutta sähköistä järjestelmää hyödyntäen. Erävalvonnan toimintaedellytyksiä on kehitetty osallistumalla aktiivisesti erävalvontalain uudistamiseen. Erävalvonnan valtakunnallisen käyttöoikeushallinnan koordinaatiosta on tehty selvitys, jonka pohjalta Poliisihallitus on ottanut käyttöoikeushallinnan ja turvallisuus selvitykset uudelleen arvioitavaksi. PTR-alatyöryhmien toimintaan on osallistuttu aktiivisesti.

Metsäkanalintujen kannat ovat olleet pääosin erittäin vahvat, joka on tarjonnut hyviä metsästysmahdollisuuksia sekä pitkiä pyyntiaikoja. Pohjois-Suomen valtion alueiden metsästyksen ja kalastuksen sosiaalista kestävyttä vahvistaviin toimiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Metsästyksen sosiaalista kestävyttä Pohjois-Suomessa on edistetty muun muassa metsästyksen johtajille järjestettävien koulutusten kautta, eräetiketin laadinnalla ja järjestämällä metsästyksen kehittämispäiviä keskeisten riistanhoitoyhdistysten kanssa. Kalastuksen kiintiöpäätösvalmistelussa on hyödynnetty kunnittaista pienryhmyöskentelyä Ylä-Lapin alueella. Kalastuksen kiintiöpäätökset ovat valmistuneet vuosille 2024–2025 Ylä-Lappiin ja muuhun Suomeen. Ohje maksuttomista metsästys- ja kalastusluvista on uudistettu ja niiden verotuksellinen asema on selvitetty verohallinnosta.

Metsähallituksen kalastuksen kehittämisohjelmaan liittyvä toimintaympäristö- ja sidosryhmäselvitystyö on tehty. Useita kalojen elinympäristökunnostuksiin liittyviä hankkeita on käynnissä (mm. TriwaLIFE, Pro Saimaannieriä). Metsäpeuraan liittyvä LIFE-projekti on saatu onnistuneesti päätökseen keskeiset tavoitteet saavuttaen. HELMI vieraspetopyynti -projektiä on jatkettu hyvin tuloksin ja projekti on saanut jatkorahoituksen vuodelle 2024.

Heikkoudet

Erävalvontaan on kohdistettu huomattavia säästötoimia. Erävalvonnan kustannusten kasvu erityisen kaluston osalta ja heikkenevä rahoitus on vaikuttanut kielteisesti erävalvonnan vaikuttavuuteen. Erävalvonnan kasvaneen kysynnän ja tarpeiden mukaisen palvelun tarjoaminen on heikentynyt. Kalastuksen ja metsästyksen kausivalvontaa on jouduttu supistamaan heikentyneen taloustilanteen vuoksi. Erityisesti suojelualueiden valvonta on vähentynyt merkittävästi, mihin on vaikuttanut myös Luontopalvelujen kenttähenkilöstön väheneminen. Saamelaisalueelle annetut kalastukseen liittyvät oikeuspäätökset ja erityisesti niiden tulkinta ovat haastaneet viranomaistoimintaa ja tuoneet lisätyötä mm. kiintiöpäätösten

valmistelussa. Elinympäristökunnostusten rahoitusta ja resursseja on pyritty edistämään aktiivisin toimin vastuualueiden yhteistyönä, mutta päätöksiä resurssoinnista ei ole vielä saatu.

Johtopäätökset

Erävalvonnan yhteistyöverkoston ylläpitäminen ja toimintaan osallistuminen on olennaista tiedonvaihdon ja erävalvonnan vaikuttavuuden kannalta. Valvontaan osoitettu omarahoitus ja toiminnallinen tulos on laskenut, minkä vuoksi on tärkeä pyrkiä ylläpitämään nykyinen valvonnan rakenne ja yhteistyöverkosto. Metsästyksen sosiaalinen kestävyys Pohjoisessa Suomessa on selkeästi parantunut ja hirven metsästyksen ympärillä käynyt kohu on rauhoittunut. Sosiaaliseen kestävyys edistämistoimia tulee edelleen jatkaa. Saamelaisten kalastusoikeuksiin liittyvät erityiskysymykset tulee ratkaista MMM tasolla. Myös kala- ja riistaelinympäristökunnostusten resursointiin tulee löytää ratkaisu.

1.2.5 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Arvosana 2023
Metsästäjien ja kalastajien asiakastyytyväisyys, asteikko 1–5	3,76	3,79	3,77	3,87	3,72	3
Valtion kalastonhoitomaksujen, lkm	290 647	270 159	266 703	280 000	286 770	4

Vahvuudet

Kalastajia on profiloitu asiakasyhteisön ja haastattelujen avulla. Profilointia hyödynnetään viestinnän kohdentamisessa ja kalastuspalvelujen suunnittelussa. Metsästäjille ja kalastajille on lanseerattu valtion alueilla noudatettava Eräetiketti, jolla pyritään lisäämään vastuullista eränkänäntä ja parantamaan sosiaalista kestävyttä. Kalastusmatkailun kehittäminen- projektissa on tehty kysely kaikille tiedossa oleville kalastusmatkailupalvelua tarjoaville yrityksille. Ylä-Lapissa yrittäjälupatuotteita on pyritty kehittämään. Asiakaspalvelu on toiminut hyvin ja asiakkaat ovat olleet pääosin tyytyväisiä saamaan palveluun. Asiakkaat ovat kokeneet positiivisina 96 % ratkaistuista asiakaspalautteista. Asiakaspalautteiden käsittelyä kalastus- ja metsästystiimeissä on kehitetty entistä järjestelmällisemmäksi. Asiakaspalvelun kehittämistä monikanavaiseksi toteutetaan Eräpalvelujen ja Luontopalvelujen yhteistyönä. Uuden Eräluvat-palvelun sisällöntuotantoa on tehty aktiivisesti.

Metsästyksen ja kalastuslupien kysyntä on ollut edelleen vilkasta. Kalastonhoitomaksun kertymä kasvoi 7 % edellisvuodesta. Kalastonhoitomaksujen myynnissä saavutettiin asetettu tavoite kokonaiskertymän ollessa lähes 10 miljoona euroa. Kalastusviestinnässä on otettu käyttöön suorat kohdenetut automaatiot eri asiakasryhmille. Digimyyntistä 6 % tuli uusien automaatioiden kautta. Viestintää myytävistä luvista Eräluvat-sivulla on tehostettu. Metsästyksen ja kalastusmatkailun (lupa-asiakkaat) aluetaloudelliset vaikutukset ja työllisyysvaikutukset ovat olleet merkittäviä erityisesti pohjoisilla ja itäisillä valtion alueilla. Kysyntä erämatkailuyrittäjyyden edistämiseen on ollut edelleen vahvaa (mm. kalastus- ja metsästyksen matkailuyrittäjät, kunnat).

Heikkoudet

Eräluvat-palvelun uudistamisen viivästyminen ja kustannusten huomattava ylittyminen on haastanut Eräpalvelujen toimintaa. Vuoden aikana on jouduttu toteuttamaan useita eri säästötoimenpiteitä. Eräluvat-

palvelun uudistusprosessi on myös jarruttanut voimakkaasti toiminnan kehittämistä ja seuraamista. Ylä-Lapin erityiskysymykset vaikeuttivat kalastusmatkailun kehittämiseksi suunniteltujen uusien kalastusmatkailun yrittäjälupien valmistelua. Kalastonhoitomaksun keräämistehtävään varattu budjetti ylittyi. Tämä johtui järjestelmäkulujen ja viestintäkampanjoiden budjetin ylittymisestä. Kanaintujen metsästyslupien kysyntä on jakautunut epätasaisesti alueiden välillä. Suosituimmilla alueilla luvat ovat loppuneet kesken, mutta osassa alueita lupia on jäänyt myymättä. Metsästyslainsäädäntö ei nykyisellään mahdollista yrittäjälupien myyntiä.

Johtopäätökset

Eräluvut-palvelun arvioidaan valmistuvan vuoden 2024 aikana. Toimittajan kanssa on sovittu uudesta aikataulusta ja muutoksista alkuperäiseen sisältöön (katso lisää kappale 1.3.1.). Kalastonhoitomaksun keräämistehtävään varatun budjetin seurantaan tulee jatkossa kiinnittää entistä enemmän huomiota. Metsästyslupien tasapuolista jakautumista kysytyillä lupa-alueilla pyritään edistämään uuden Eräluvut-palvelun myötä. Metsästyslainsäädännön muuttaminen on ainoa tapa edistää eräpalveluyrittäjien asiakkaiden luvan saantia kysytyimmillä alueilla.

1.2.6 Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Arvio 2023	Toteuma 2023	Arvosana 2023
Kokonaiskäyntimäärät: Kansallispuistot ja muut yleisökohteet, milj. kpl	9,20	9,46	8,49	9,5	8,7	4
Kävijöiden rahankäytön aikaansaama paikallistalousvaikutus, milj. €	*	456	392	450	413	4
Luontokeskusten ja maastopalvelujen asiakastytyväisyys, asteikko 1–5	4,4	4,4	4,4	4,4	4,5	5

*Koronapandemian vuoksi tarkkoja aluekohtaisia arvioita ei ollut mahdollista tehdä vuonna 2020.

Vahvuudet

Edelliseen vuoteen nähden yleisökohteiden kokonaiskäyntimäärä nousi maltillisesti (+2,5 %). Kansallispuistojen maastokäyntien määrä oli edellisen vuoden tasolla (+1 %). Luontokeskusten ja muiden asiakaspalvelupisteiden kysyntä kasvoi suhteellisesti maastokohteita vahvemmin (+16 %). Asiakastytyväisyys säilyi korkeana. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset kasvoivat suhteellisesti kysynnän kasvua voimakkaammin (+5 %).

Kansallisen virkistyskäyttöstrategian toimintaohjelman laadintaan osallistuttiin tiiviisti. Ohjelman toteutus käynnistyi ulkoilutietopalvelun kehittämisenä sekä valtion retkeilyalueverkoston ja monikäyttömetsien virkistyskäyttökohteiden kehittämissuunnitelman laadinnalla, johon kaikki vastuualueet osallistuivat luontopalvelujen koordinoimana. Työn yhteydessä tuotettiin uudenlainen paikkatietotyökalu maankäyttöä koskevan päätöksenteon apuvälineeksi. Virkistyskäyttöstrategian koordinaatio ja toteutus lisäsivät merkittävästi verkostomaista yhteistyötä niin valtionhallinnon toimijoiden kuin muidenkin sidosryhmien ja kumppaneiden kanssa.

Matkailun maksukäytäntöjen uudistus valmisteltiin käyttöön otettavaksi, tavoitteena aikaisempaa sujuvampi yhteistyö ja yritysten käyttämien palvelujen rahoituksen vahvistaminen. Yrittäjien kontaktointi uudistuksesta aloitettiin ja henkilöstö perehdytettiin muutokseen. Erä- ja luontoyhteisön hyödyntäminen avasi palvelukehitykselle uuden työkalun, pohjaksi asiakastiedon syventämiselle ja aidolle vuoropuhelulle asiakkaiden kanssa. Yhteisöön liittyi lähes 1 500 jäsentä. Yhdessä UKK-instituutin kanssa tuotettu selvitys luontokäyntien ansiosta toteutuvista säästöistä kansansairauksien kustannuksiin ja työikäisen väestön työn

tuottavuuden menetyksiin toi esiin palvelujen tärkeän yhteiskunnallisen merkityksen myös tästä näkökulmasta.

Luontopalvelujen näkyvyys merkittävimmissä valtakunnallisissa journalistisissa medioissa sekä myös paikallisissa ja alueellisissa medioissa lisääntyi edellisestä vuodesta. Vuorovaikutus Luontopalvelujen somekanavilla kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta: näyttökertoja oli yhteensä 35 miljoonaa ja reaktioita, tykkäyksiä, jakoja ja kommentteja 1,2 miljoonaa. Retkietikettiviestintää ja muita turvalliseen retkeilyyn kannustavia sisältöjä vahvistettiin. Merkittävä keino oli eri teemoista kepeään tyyliin tehdyt videot, jotka saivat sosiaalisessa mediassa satojatuhansia näyttökertoja.

Heikkoudet

Valtion retkeilyalueiden kysynnän laskeva kehitys jatkui (-9 %). Maastoinfran ja luontokeskusten epäselvä tulevaisuus aiheutti hämmennystä toimintaympäristössä. Retkeilyalueiden hallinnoinnin osalta oli epäselvyyttä hallitusohjelman linjausten tulkinnasta. Rakentamisen kustannustaso nousi; tarjousten hinnat ylittivät usein määräraharaukset, mikä vaikutti mahdollisuuksiin toteuttaa kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä. Tämä johti osaltaan korjausvelkariskin nousuun.

Johtopäätökset

Erityisen tärkeää on ylläpidettävien palvelujen mitoitus ja ennakointi suunnittelu. Infran ylläpidossa tulee varmistaa kestävä, pidemmän aikavälin toimenpideohjelmat. Korjausvelan osalta ollaan muutosvaiheessa, jossa mittavat kertaluonteiset panostukset kärkikohteilla on tehty. Velan poistosta siirrytään suunnitelmalliseen infran ylläpito-ohjelmaan. Resurssien niukentuessa tulee varautua estämään palveluinfran korjausvelan lähteminen uudelleen kasvuun. Avoimen ja proaktiivisen viestinnän merkitys palvelujen sopeuttamisesta resursseihin korostuu. Taitavasti toteutettujen sosiaalisen median sisältöjen kautta on mahdollista tavoittaa hyvin kohdeyleisöjä – tämä vaatii kuitenkin kiinnostavuusmuotoilua ja yleisöjen odotusten tuntemusta.

Tulosopimukseen kirjatun kysyntä- ja paikallistalousvaikutusarvion ja näiden toteuman välillä oleva ero selittyi sillä, että tulosopimukseen arviot asetettiin ennen kuin vuoden 2022 toteuma oli tiedossa, jolloin kasvutrendiä ennustettiin todellisuudessa 2021 toteuman pohjalta. Tämä menettely tulee korjata, ja käyttää kunkin vuoden tulosopimuksessa edellisen vuoden toteuman huomioivaa arviota. Tämä olisi huomioitava tulosopimuksen hyväksymisen aikataulussa, koska tulokset ovat saatavissa vasta tammikuun puolivälin jälkeen.

1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus

1.3.1 Toiminta on tuottavaa, asiakaslähtöistä ja tiedolla johdettua

Vahvuudet

Vahva panostus digitaalisten palvelujen kehitykseen ja tiedon hyödyntämiseen palvelukehityksessä jatkui. Uudistuvat Luontoon-palvelut ja kansallisen ulkoilutietopalvelun kehittäminen etenivät yhteistyössä kumppaneiden (Suomen Latu ja ulkoilujärjestöt, Lipas), sisäisten sidosryhmien ja asiakkaiden kanssa suunnitellusti pilottivaiheeseen asti. Kehitystyö digitaalisen myyntikanavan uudistamisen parissa jatkui. Asiakasymmärryksen ja kävijäseurantojen kehittämiskohteen toteutusta tehtiin koko vuosi ja käyttöönotto uuden Nasta-palvelun osalta tapahtuu vuoden 2024 alussa. Samalla ketterästä kehittämisestä työvälineineen sekä toimintamalleineen luotiin uusi toimintamalli tietojärjestelmien kehityksen tueksi. Asiakastutkimuksen

kehittämiseksi ja kansalaisdialogin syventämiseksi luodun Erä- ja luontoyhteisön toimintamalli ja hyödyntäminen palvelukehityksessä vakiintui. Monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämisen asiakaspolut ja prosessityö toteutettiin sekä luotiin erilaisin selvityksin valmiuksia digitalisoida asiakaspalveluprosesseja sekä koestettiin chat-palvelun käyttöä. Asiakastutkimuksessa tarkasteltiin mm. asiakasturvallisuutta digipalvelujen näkökulmasta. Asiakaslähtöisyyden ABC-koulutus järjestettiin henkilöstölle, JHT design systemin ensimmäiset askeleet on otettu ja retkeilijäprofiilit täydentyivät kalastajaprofiileilla. Metsähallituksen yhteisen datastrategian mukaisesti käynnistettiin data-alustan tuotantokäyttö. Tiedolla johtamisen ja tilannekuvan jatkokehitys käynnistettiin mittarityöllä ja käsitteiden mallinnuksella sekä edelleen kehitettiin ja laajennettiin datan laatumittareita tiedon laadun parantamiseksi. Paikkatiedon hyödynnettävyyttä edistettiin rajapinnan avulla ja paikkatieto-osaajat ovat antaneet laajan työpanoksensa retkeilyalueselvityksen toteutukseen.

Luontopalvelujen laaja toimintatapaselvitys toteutettiin yhdessä henkilöstön kanssa. Selvityksen pohjalta käynnistettiin toimintatapa uudistuksen valmistelu kohti arvovirtapohjaista toimintamallia, jolla tavoitellaan entistä parempaa työmme tuottavuutta. Asiakkaanpolkujen ja prosessien kuvaamista tehtiin koko vuoden ajan henkilöstöä ja ympäristöhallinnon toimijoita osallistaen ja käyttäjälähtöisyys varmistaen. Toimintatapa uudistusta tukeva arkkitehtuuri- ja teknologia selvitystyö valmistui luoden pohjan paikkatietojärjestelmäkokonaisuuden uudistukselle ja siirryttiin analyysivaiheeseen ratkaisuvaihtoehtojen selvittämiseksi. Toimintatapa uudistuksen ja JHT Arvo –hankkeen yhteensovittaminen aloitettiin ja kokonaisuuden ymmärryksen varmistamiseksi sekä priorisointia varten käynnistettiin portfolio toimintamallin suunnittelu- ja kehitystyö.

Heikkoudet

Haasteet digitaalisen myyntikanavan toteutuksessa jatkuivat ja tilannetta selkeytettiin yhteistyössä toimittajan kanssa. Ketterän toimintamallin edellytyksiä pilotoitiin Nasta-projektissa ja projekti kohtasi paljon haasteita mm. pilviympäristöjen ja uusien teknologisten ratkaisujen, työvälineiden ja toimintamallien käytössä. Myös data-alustan tuotantokäytön aloituksen viivästyminen vaikutti projektien etenemiseen.

Toimintatapa uudistus on toisaalta edistänyt ja toisaalta aikataulullisesti hidastanut JHT Arvon toteutusvaiheen käynnistämistä prosessien valtakunnallisten omistajien puuttumisen vuoksi. Prosessien kuvaamisen yhteydessä selkeytyi, että yhtenäisiä toimintaprosesseja ei ole, vaan eri alueilla ovat toimittu eri tavoin, mikä on lisännyt työmäärää nykytilan/tavoitetilan prosessien kuvaamisessa sekä vaatinut paljon uudenlaista osaamista ja uuden oppimista. Selvitystöiden yhteydessä tunnistettiin puutteita Metsähallituksen paikkatietoon liittyvien periaatteiden ja käytäntöjen osalta yhteisen tietopääoman luomisen varmistamiseksi. Uudistuva kokonaisuus on niin laaja ja osa-alueilla on toisiinsa riippuvuuksia, joten yksittäiseen osa-alueeseen panostaminen voi aiheuttaa vinoutumista tai muiden osa-alueiden etenemisen hidastumista.

Johtopäätökset

Useat uudistuvat digitaaliset palvelut siirtyvät tuotantokäyttöön ja käyttöönotot tulevat vaatimaan paljon yhteistyötä sekä toimintamallien kehittämistä. Suurelle yleisölle suunnattujen digipalvelujen sisällöntuotanto tulee olemaan paljon resursseja vaativa ponnistus koko JHT:lle ja sidosryhmille. Digitaalisen myyntikanavan jatkoa selkeytettiin toimittajan kanssa tehdyllä muutossopimuksella, jossa sovittiin uudesta aikataulusta ja muutoksista alkuperäiseen sisältöön. Pohjatyötä asiakaslähtöiselle kehittämiselle on tehty ja tämä työ jatkuu myös vuoden 2024 aikana. Uudet kehittämisen toimintatavat, järjestelmät ja ympäristöt vaativat jatkuvaa yhteistyötä, toimintamallien luontia ja kehittämistä. Prosessien, datan ja tietojärjestelmien valtakunnalliset omistajuudet, roolit ja vastuut tulee sopia sekä aloitettu portfolio toimintamalli tulee ottaa käyttöön kokonaisuuden hallinnan ja priorisoinnin varmistamiseksi. Uudistuvan toiminnan vaatimat osaamiset tulee tunnistaa ja suunnitella toimenpiteet osaamisen lisäämiseksi. Prosessien kehittämistä ja kuvaamista kohti tavoitetilan prosesseja tulee jatkaa ja se työ tulee yhteensovittaa tietojärjestelmäkehityksen kanssa.

Datastrategiatyötä tulee tarkentaa ja jatkaa erityisesti paikkatiedon osalta ja lisätä ymmärrystä datan ja paikkatiedon merkityksestä osana yhteistä tietopääomaa.

Toimintatapa- ja organisaatiouudistuksen käytännön toimeenpano ja toiminnan mittakaavan sopeuttaminen tulee vaatimaan vuoden 2024 alkuvaiheessa paljon panostusta organisaation tasoilla. Samaan aikaan organisaation on varmistettava päivittäisen työn jatkuvuus uusissa tiimeissä ja uudenlaisissa rooleissa. Tämä voi näkyä viiveinä ja poikkeamina myös jo käynnissä olevassa kehitystyössä, Uudistukseen liittyvien selvitysten ja prosessikuvausten myötä on ymmärrys uudistuksen laajuudesta, kompleksisuudesta ja moniulotteisuudesta lisääntynyt. Toimintaympäristö, johon tietojärjestelmä uudistusta toteutetaan, on vakiintumaton ja voimakkaasti kehittyvä. Lisääntyvät vaatimukset mm. avoimen ja yhteiskäyttöisen datan hyödyntämiseksi, prosessien muutoskyvykkyyden ja käyttäjälähtöisyyden varmistamiseksi sekä erilaiset tarpeet toiminnan automaatiolle ja tekoälyn hyödyntämiselle korostuvat. Onnistuneen uudistumisen vuoksi tarvitaan jatkuvaa eri näkökulmista tapahtuvaa kokonaisuuden tarkastelua ja yhteisen ymmärryksen luontia. Toimintatapauudistus ja sen mukaisesti uudistunut organisaatio mahdollistaa uudenlaisen toimintakulttuurin kehittämisen. Muutos varmistaa, että Luontopalvelut kykenee jatkossa vastaamaan ja mukautumaan paremmin toimintaympäristön muuttuviin haasteisiin. Yksinkertaisempi organisaatio, tiimiohjautuva toimintatapa ja valtakunnalliset yksiköt mahdollistavat aiempaa asiakaslähtöisemmän ja valtakunnallisesti priorisoidun toimintamallin sekä toiminnan jatkuvan kehittämisen henkilöstön hyvinvointia parantaen.

1.3.2 Toiminta on ilmastoviisasta ja vastuullista

Vahvuudet

Ympäristötavoitteena olleen rakennuskannan kehittämisen (n. 2 400 kpl) ensimmäinen luokittelukierros on tehty. Toiminnan painopiste oli luovuttavien rakennusten (n. 400 kpl) toimeenpanossa kohti ensimmäisiä tuloksia. Energia-asioissa paino oli toistaiseksi sähköenergiatasojen tunnistamisessa ja niiden keskittämisessä Hansel-sopimukselle, joka osaltaan mahdollistaa hallinnan kehittämistä. Ympäristöjohtamisen kehittäminen on otettu huomioon Luontopalvelujen toimintatapauudistuksen valmistelussa siten, että ympäristöasiat, vastuullisuus ja riskienhallinta on asemoitu Strateginen tuki -yksikköön. Kaupallisen kalastuksen sujuvilla lupajärjestelyillä on ylläpidetty kotimaisen lähikalan tuotantomahdollisuuksia. Lisäksi kaupallista kalastusta on edistetty kalatalousalueissa ja osakaskunnissa. Teams ja etäpalaverikäytännöt ovat tulleet jäädäkseen vähentäen matkustamista pysyvästi.

Heikkoudet

Suurin osa myytävistä rakennuksista tuottaa vain pieniä myyntituloja eikä niillä tulla kattamaan rakennuskannan kehittämiseen tarvittavia investointitarpeita. Rakennuksista luopuminen on työlästä ja resursseja vaativaa, sillä suurin osa on määritelty purettavaksi sekä purettavaksi myytäväksi. Rakennuskantatyön edetessä arvioimme luovuttavien rakennusten määrän kasvavan. Kaupallisen kalastuksen lupa-alueita ei toistaiseksi sisällytetty kiintiöpäätöksiin Eräluvut-uudistuksen viivästymisen vuoksi. Tilanne arvioidaan uudelleen myöhemmin. Hiilikädenjälkilaskentaa liittyen ennallistamisen ilmastovaikutuksiin on pohdittu alustavasti ja kokonaisuus on todettu erittäin haastavaksi.

Johtopäätökset

Rakennuskannan kehittämiseen tarvitaan rahoitusta myymiseen, purkamiseen ja kiireellisimpiin korjauksiin. Myymällä päästään eroon lähes 500 tarpeettomasta mutta kuluja aiheuttavasta rakennuksesta. Purkamalla luovutaan noin 300 tarpeettomasta käyttö- ja myyntikelvottomasta mutta resursseja sitovasta rakennuksesta.

Panostamalla rakennuksista luopumiseen vähennämme niiden elinkaaren aikana syntyviä suoria ylläpitokustannuksia, energiankulutusta, henkilötyötä ja säilyttämisestä aiheutuvia välttämättömiä korjauskustannuksia. Kotimaisen lähikalan kaupallinen hyödyntäminen varmistetaan uudella lupahakumenettelyllä vuosille 2025-2029. Hiilikädenjäljen laskentaa ennallistamiseen liittyen pohditaan seuraavaksi osana Metsähallituksen yhteistä ympäristötavoitetta liittyen ennallistamisen ja hoidon kustannusvaikuttavuuden kehittämiseen.

1.4 C Voimavarat

1.4.1 Henkilöstö on hyvinvoiva ja osaava

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Esihenkilötyöskentely (asteikko 1–5)	3,9	3,9	4,0	4,2	LP: 3,8 EP: 3,9
Metsähallitus työnantajana (asteikko 1–5)	3,9	4,0	3,9	4,1	LP: 3,2 EP: 3,8
Työn merkityksellisyys (asteikko 1–5)	4,1	4,2	4,1	4,3	LP: 4,1 EP: 3,6

Vuonna 2022 käynnistyneen toimintatapaselvityksen valmistelu jatkui Luontopalveluissa aktiivisena alkuvuoden ajan. Toimintatapaselvityksellä haettiin paitsi tuottavuutta ja parempaa kykyä vastata tulevaisuuden toimintaympäristön haasteisiin, myös selkeämpiä työnkuvia ja ratkaisuja henkilöstön laajasti kokemaan kuormittuneisuuteen. Selvitysvaihe toteutettiin henkilöstöä vahvasti osallistavasti, ja siihen osallistui yhteensä yli 400 luontopalvelulaista.

Selvityksen tulosten perusteella käynnistyi toimintatapauudistuksen suunnitteluvaihe, jolloin henkilöstön kanssa käynnistettiin ns. Vuoropuheluprosessi. Säännöllisillä infoilla ja erilaisilla kysely- ja viestintäkeinoilla henkilöstölle pyrittiin antamaan mahdollisimman paljon tietoa suunnittelun etenemisestä. Samaan aikaan käynnistettiin säännölliset henkilöstön tunnelmia ja työtyytyväisyyttä seuraavat kuukausittaiset pulssikyselyt.

Vuoden 2024 budjetin ja tulevien vuosien rahoitusnäköymien varmistuttua lokakuussa 2023 Metsähallitus käynnisti muutosneuvottelut – Toimintatavan ja organisaation uudistumisen rinnalla jouduttiin neuvottelemaan myös toiminnan mittakaavan supistamisesta ja talouden tasapainottaminen sekä sopeuttamisesta muuttuneeseen rahoitustilanteeseen. Kuormittavan muutosneuvotteluvaiheen lopuksi 38 työsuhdetta jouduttiin päättämään. Henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen on erityisesti panostettava erityisesti myös tulevan vuoden aikana.

Eräpalveluissa henkilöstötyytyväisyys kohentui edellisen vuoteen verrattuna ja erityisesti esimiestyöhön ja kollegojen tukeen on vahva luottamus. Myös työkuormaa ja kiireen kokemusta saatiin korjattua hyvään suuntaan edellisen vuoteen verrattuna. Myös Eräpalvelut toteutti kvartaaleittain henkilöstökyselyn ja tätä jatketaan. Kokonaisuutena Eräpalvelujen henkilöstön tyytyväisyys on oikein hyvällä tasolla.

1.4.2 Rahoitusnäköymä ja asetetut tulostavoitteet ohjaavat ennakoivasti toiminnan mitoitusta

Mittari	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Henkilötyövuosien kehitys, vakituiset, Luontopalvelut, htv*	311	337	350	349	350
Henkilötyövuosien kehitys, määräaikaiset, Luontopalvelut, htv*	139	258	241	100	124
Henkilötyövuosien kehitys, vakituiset, Eräpalvelut, htv*	49	49	46	49	45
Henkilötyövuosien kehitys, määräaikaiset, Eräpalvelut, htv*	26	33	29	26	25
YHTEENSÄ, htv*	525	677	666	524	544

*Poissaoloja ei ole poistettu.

Vahvuudet

Talouden hallinnassa korostui edelleen eurojen ja toiminnan riippuvuuksien läpinäkyvä kuvaaminen sekä pitkäjänteisempi suunnittelu. Valmistauduttiin eri skenaarioin uuden hallituskauden tavoitteisiin ja tulevan vuoden budjettinäkömään. Tätä kautta, varmistettiin vankka taloudellisten reunaehtojen ymmärrys.

Resursseja allokoitiin uudelleen useita kertoja vuodessa. Tämä on lisännyt organisaation ymmärrystä talouden kokonaistilanteesta ja myös valtakunnallisesta priorisointitarpeesta. Avainasemassa on ollut ennusteen säännöllinen päivittäminen ja laadun parantaminen, missä on myös onnistuttu.

Vuorovaikutusta ohjaaviin ministeriöihin on pidetty yllä aktiivisesti. Vuoden 2023 osalta vuorovaikutus tiivistyi entisestään Luontopalvelujen muutostilanteen takia. Yhteinen tilannekuva ja ymmärrys oli keskeinen edellytys muutoksen toteuttamiselle.

Heikkoudet

Haasteena nousi edelleen esille vastuiden hajaantuminen liian useille henkilöille yksiköissä. Laajamittainen projektitoiminta satoi paljon organisaation resursseja eikä yhteys tulossopimuksen tavoitteisiin toteutunut aina parhaalla mahdollisella tavalla.

Johtopäätökset

Tulevaisuutta ajatellen on erittäin tärkeää säilyttää kyky toiminnallisiin muutoksiin. Tämä tarkoittaa tasapainoista kulurakennetta organisaatiossa, missä on sisällä myös toiminnallista liikkumavaraa. Liikkumavaraa haetaan edelleen kiinteiden kuluja karsimalla sekä lisäämällä nykyistä tuottavampaa ja vaikuttavampaa toimintaa. Projektitoiminnan osalta uusien hankkeiden valmistelussa tulee käyttää erityistä harkintaa.

1.5 Kansainvälistä toimintaa koskevat tavoitteet koskien ympäristöministeriön erillisrahoitusta

Vahvuudet

Natura 2000 biogeografinen prosessi on Euroopan komission fasilitoima jäsenvaltioiden välinen luonnonsuojelun yhteistyömuoto eli toimintatapa alueelliseen tiedonvaihtoon ja yhteissuunnitteluun. Vuonna 2023 oltiin mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa Natura 2000 biogeografisen prosessin boreaalisen vyöhykkeen kokousta, joka järjestettiin Nuuksiossa lokakuussa 2023. Järjestettiin tapaamisen teemoja tukevat

maastoretkeilyt ja ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeva osuus seminaarissa. EU-komissio kiitti Luontopalvelujen retkillä esiin nostamia haasteita, jotka komissio pyysi toimitettavan kirjallisena. Tietoa saatiin muiden jäsenvaltioiden tilanteista EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteista ja sitoumustyöstä. Arvokasta tietoa ja hyviä kontakteja saatiin lisäksi mm. ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja vanhojen metsien määrittelyä ja suojelua koskeviin kysymyksiin liittyen.

Suomen ja Viron luonnonsuojelutyöryhmä piti maaliskuussa Teams-kokouksen, jossa sovittiin vuoden toiminnasta ja rahoitettavista toimenpiteistä. Syksyllä työryhmä kokoontui kasvatusten kolmipäiväiseen kokous-, miniseminaari- ja opintoretkitapaamiseen Inarissa, Utsjoella ja Kevolla. Alustuksia kuultiin mm. Lapin luonnon erityispiirteistä, saamelaiskulttuurista, ajankohtaisista luonnonsuojelukysymyksistä sekä Luontopalvelujen luontotyyppien kaukokartoitusmenetelmästä ja vastuulajiprojekteista. Juhlajulkaisu yhteistyön 30-vuotisseminaarin pohjalta valmistui vuoden lopussa.

Heikkoudet

Natura 2000 biogeografisen prosessin tapaamisessa monen teeman käsittely olisi vaatinut enemmän aikaa, ja hyötyjen lopullinen konkretisoituminen jää osittain syntyneiden kontaktien ylläpitämisen varaan. Tämä on kuitenkin normaali tilanne tämän tyyppisessä yhteistyössä. Lisäksi Natura 2000 biogeografiseen prosessiin liittyvä konkreettisempi habitaattiryhmäkohtainen yhteistyö kärsii edelleen koronan jälkeisestä käynnistymiskankeudesta.

Useita Suomen ja Viron luonnonsuojelutyöryhmän asiantuntijatapaamisia jouduttiin siirtämään seuraaville vuosille erityisesti työryhmän koordinaattoreiden sekä tapaamisia järjestävien asiantuntijoiden aikapulan vuoksi. Kuitenkin muun muassa PAME-tapaamiseen sekä Natura 2000 biogeografisen prosessin boreaaliseen tapaamiseen osallistui myös virolaisia yhteistyökumppaneita ja työryhmän jäseniä.

Johtopäätökset

Natura 2000 biogeografisen prosessin tapaaminen tarjosi hyvän foorumin esitellä Luontopalvelujen toimintaa ja osaamista ja toisaalta esimerkkejä siitä, miten luonnonsuojelun teemoja on muualla käsitelty ja kehitetty. Samalla saatiin arvokkaita uusia kontakteja (ja ylläpidettiin vanhoja) muihin boreaalisen vyöhykkeen jäsenmaihiin sekä Euroopan komission edustajiin. Näistä kontakteista ja yhteistyömahdollisuuksista on jatkossakin syytä pitää kiinni, niiden koskiessa omaan toimintaamme hyvin läheisesti liittyviä yhteisiä luontotyyppisiä ja toimintamalleja.

Suomen ja Viron luonnonsuojelutyöryhmän toiminta oli resursseihin nähden menestyksekkästä. Vuonna 2024 jatketaan itse työryhmän toimintaa uudella toimintatavalla ja osin uusilla jäsenillä. Tavoitteena on myös toteuttaa aiemmin toteuttamatta jääneitä ja priorisoituja asiantuntijatapaamisia sekä Suomessa että Virossa.

2 Tilinpäätös

2.1 Tilinpäätösanalyysi

Metsähallituksen Julkisista hallintotehtävistä (JHT) laaditaan erillinen tilinpäätös osana Metsähallitus-konsernin tilinpäätöstä. Julkisten hallintotehtävien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen, vaan sen tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikuttavuudella.

2.1.1 Tuloslaskelma

Julkisten hallintotehtävien liikevaihto 15,1 milj. euroa (edellisenä vuonna 14,8 milj. euroa) muodostuu maksullisen toiminnan tuotoista pääosin metsästys- ja kalastuslupatuotoista, alueiden pitkäaikaisesta vuokrauksesta ja käyttöoikeuden luovutuksista sekä puun myynnistä.

Ympäristöministeriön toimialan liikevaihto oli 7,9 (7,8) milj. euroa. Maa- ja metsätalousministeriön toimialan liikevaihto oli 7,2 (7,0) milj. euroa. Liikevaihto pysyi molempien toimialojen osalta edellisvuoden tasolla.

Maksullinen toiminta rahoitetaan siitä saatavilla tuloilla. Lisäksi tuloja voidaan käyttää eduskunnan päätöksen mukaisesti JHT:n muihin ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyviin menoihin. Metsäpuiden siementen hankintaan ja varmuusvarastointiin liittyvät tehtävät on säädetty Metsähallituslaissa Julkisten hallintotehtävien hoidettavaksi. Pohjois-Suomen siemenhuollon siemenmyynnistä saatua myyntituloa, 0,7 milj. euroa käytettiin siemenhuollosta aiheutuneiden menojen lisäksi maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovittujen muiden tehtävien hoitamiseen 0,03 milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot 5,0 (5,0) milj. euroa sisältävät pääosin valtion talousarvion ulkopuolelta myönnettyä hankerahoitusta 4,7 milj. euroa, jossa merkittävimpinä EU:n ympäristörahoituksen LIFE-hankkeiden rahoitus 2,9 milj. euroa. Käynnissä olevien LIFE-hankkeiden kohteena on luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Hankkeet keskittyvät soiden, metsien ja pienvesien ennallistamiseen, perinneympäristöjen kunnostamiseen, metsäpeuran kannanhoitoon, sekä liito-oravan ja saimaannorpan suojelun parantamiseen.

Valtion talousarvioista saatu rahoitus oli 69,2 (79,5) milj. euroa. Rahoitukseen sisältyy perusmäärärahan (momentit 30.64.50 MMM ja 35.10.52 YM) 64,5 milj. euron lisäksi hanke- ja muuta täydentävää rahoitusta 4,8 milj. euroa. Lisäksi on käytetty saatua investointirahoitusta 2,9 (8,5) milj. euroa. Rahoitus käytettiin ohjaavien ministeriöiden kanssa tulossopimuksessa sovittujen tehtävien toteuttamisesta aiheutuviin menoihin.

Oikeusministeriön pääluokasta saadulla 1,6 miljoonan euron rahoituksella maksettiin avolaitosvankien työpanoksesta ja toiminnasta aiheutuneita menoja erityisesti Nuuksion, Sipoonkorven ja Selkämeren kansallispuistoissa, Vallisaaressa sekä Evon retkeilyalueella.

Tilikauden 2023 liikekirjanpidon kulut olivat 88,2 (98,9) milj. euroa. Liikekirjanpidon tuloslaskelman tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 1,1 (0,2) milj. euroa. Ylijäämä muodostui maksullisen toiminnan ylijäämästä 1,6 (1,6) milj. euroa, maksulliseen toimintaan liittymättömien hallinnansiirtojen kulujen ja poistojen ollessa 0,5 milj. euroa.

2.1.2 Tase

Maa- ja vesialueiden arvo taseessa oli 1 071,4 (1 042,1) milj. euroa. Kasvu johtuu pääasiassa maa- ja vesialueiden hallinnansiirroista. Rakennetun omaisuuden arvo oli 7,2 (7,9) milj. euroa, johon sisältyvät kansallispuistojen ja luonnonsuojelualueiden rakennukset ja palveluvarusteet sekä kulttuuriperintökohteilla sijaitsevat rakennukset. Avustuksilla katetut, tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja rakennelmiin sekä koneisiin ja kalustoon, tiehankkeisiin sekä tietojärjestelmiin tehdyt investoinnit 2,9 miljoonaa euroa on kirjattu hankintamenon vähennykseksi.

Muu oma pääoma oli 1 098,4 (1 067,9) milj. euroa. Pääoman kasvu johtui pääosin hallinnansiirtojen kirjauksista. Julkisten hallintotehtävien pääomalle ei ole tuottotavoitetta.

Julkisten hallintotehtävien rahoitus hoidetaan erillisenä konsernin muusta rahoituksesta. Toiminnan rahavirta oli tilikauden aikana 3,5 milj. euroa ylijäämäinen (vuonna 2022 17,3 milj. alijäämäinen). Rahavarat tilikauden lopussa olivat 41,8 (38,3) milj. euroa. Rahavarojen kasvu johtui pääosin vuoden lopussa tulleesta Priodiversity LIFE -hankkeen ennakkomaksusta, joka vaikuttaa myös lyhytaikaisissa veloissa olevien saatujen ennakkoiden kasvuun.

2.1.3 Varainkäyttö

Metsähallituksen Julkiset hallintotehtävät -yksikön erillisen kirjanpidon kokonaismenoja kuvaavat taulukot on laadittu varainkäyttöön perustuen, mukaan lukien pysyvien vastaavien lisäykset ja vähennykset ilman poistoja ja hallinnansiirtoja. Kumulatiivinen, käyttämättä jäänyt osuus siirtomäärärahoista kirjattiin taseen saatuihin ennakkoihin.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikölle (JHT) sitä ohjaavien ministeriöiden, ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 ja maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50, valtion talousarviosta myönnetty kolmivuotinen siirtomääräraha oli yhteensä 62,2 miljoonaa euroa (66,7 miljoonaa euroa vuonna 2022).

Kokonaisvarainkäyttö väheni edelliseen vuoteen nähden 15,8 miljoonaa euroa (15 %). Toimintavuoden aikana ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön toimintamäärärahaa käytettiin yhteensä 67 miljoonaa euroa (vuonna 2022 84,1 miljoonaa euroa), josta erillismäärärahojen osuus oli 18,7 miljoonaa euroa (32,6 miljoonaa euroa vuonna 2022). Määrärahalla katettiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti 73 % toimintavuoden kokonaismenoista (vuonna 2022 78 %).

Ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 saatu rahoitus oli 53,5 milj. Euroa ja edellisten tilikausien siirtomäärärahaa oli käytettävissä yhteensä 19,7 milj. Euroa. Varainkäytön kokonaismenot olivat 59,8 miljoonaa euroa ja rahoituksen nettokäyttö oli 59,7 milj. euroa. Kokonaismenoista elinympäristöjen tilan parantamiseen (sisältäen Helmi-ohjelman) kohdistui 17,2 milj. euroa, josta erillisrahoituksen osuus oli 7,7 milj. euroa (9,8 miljoonaa euroa vuonna 2022). Luonnon virkistyskäyttöön sekä korjausvelan pienentämiseen ja kestävyysparantamiseen käytettiin 24,8 milj. euroa. Erillismäärärahapäätöksien (mm. tulevaisuusinvestointirahoitus, LTA42021 ja jakovarapäätöksien mukainen rahoitus) osuus rahoituksesta oli 7,9 milj. euroa (14,5 miljoonaa euroa vuonna 2022). Siirtyvä rahoitus 13,5 milj. euroa on suunniteltu ja sidottu toimeenpanoon vuosina 2024–2026.

Maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 saatu rahoitus oli 7,6 milj. Euroa ja edellisten tilikausien siirtomäärärahaa oli käytettävissä 1 milj. Euroa (4,3 miljoonaa euroa vuonna 2022). Varainkäytön

kokonaismenot olivat 7,2 milj. Euroa ja rahoituksen nettokäyttö 7,1 milj. Euroa. Kokonaismenot jakaantuivat eräasioiden hoitoon 2 milj. euroa ja retkeilyalueiden ylläpitoon ja korjausvelan pienentämiseen 4,4 milj. Euroa. Varainkäytön menoista 1 miljoonaa euroa rahoitettiin edellisten tilikausien siirtomäärärahoilla (Tulevaisuusinvestointirahoitus). Siirtyvä rahoitus 1 milj. euroa on suunniteltu ja sidottu toimeenpanoon vuosina 2023–2024.

Muulla talousarvion toimintamenomomenttien ulkopuolisella rahoituksella katettujen menojen osuus oli 10,6 % (8 % vuonna 2022). Euromäärällisesti hankerahoituksen menot laskivat 0,5 miljoonaa euroa. Hankerahoitus perustuu vahvasti kansainvälisiin, maakunnallisiin ja paikallisiin kumppanuuksiin mutta myös toimintamenomomenttien ulkopuolisella ministeriörahoituksella on merkittävä vaikutus eritoten riista- ja kalaelinympäristöjen kunnostuksessa.

Sekä Ympäristöministeriön että Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenomomenteilla käytettävissä olevien erillismäärärahojen väheneminen johti menojen alenemiseen tuotannollisten palveluiden ja tarvikkeiden hankinnassa sekä investoinneissa. Henkilötyövuosien lasku edelliseen vuoteen verrattuna alensi sekä palkkaus- että matkakuluja. Muiden palveluostojen kasvu liittyi JHT ARVO-hankkeen käynnistykseen sekä toimintatapa uudistuksen läpivientiin.

Julkiset hallintotehtävät -yksikön toiminnan kokonaismenojen jakautuma rahoituslähteittäin

Kokonaismenot rahoituslähteittäin 1000 e	2023 Yhteensä	2022 Yhteensä	Muutos eur	Muutos %
Maksullisen toiminnan menot	14 989	14 310	679	5 %
MMM mom 30.64.50	7 214	11 059	-3 845	-35 %
YM mom 35.10.52	59 780	72 997	-13 217	-18 %
YM, Meriluonnonsuojelu mom 35.10.22	995	1 194	-199	-17 %
YM, luonnonsuojelualueiden hankkiminen mom 35.10.63	379	90	289	320 %
EU-rahoitus	3 496	4 005	-509	-13 %
OM, avolaitostyöt	1 555	1 371	183	13 %
TEM, työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet	143	133	9	7 %
Muu ulkopuolinen rahoitus	3 813	2 986	828	28 %
Yhteensä	92 364	108 146	-15 781	-15 %
Menot pl. Maanhankintainvestoinnit	91 991	107 969	-15 978	-15 %

Julkiset hallintotehtävät -yksikön toiminnan menojen jakautuma menolajeittain

Kokonaismenot menolajeittain 1000 e	2023 Yhteensä	2022 Yhteensä	Muutos eur	Muutos %
Aineet ja tarvikkeet	2 626	4 866	-2 240	-46 %
Ulkopuoliset palvelut (tuotanto)	17 724	21 858	-4 134	-19 %
Palkkausmenot	34 936	36 789	-1 853	-5 %
Matkat ja muut henkilöstömenot	3 499	4 386	-887	-20 %
ICT-laite ja -ohjelmistomenot	3 521	3 352	169	5 %
Kiinteistökulut	4 133	4 795	-662	-14 %
Ajoneuvo- sekä muut kone- ja laitemenot	3 109	3 383	-274	-8 %
Muut palvelujen ostot	1 029	641	388	60 %
Muut markkinointi-, hallinto- ja liikemenot	16 703	17 089	-386	-2 %
Investoinnit	4 711	10 810	-6 099	-56 %
Maanhankintainvestoinnit	373	177	196	111 %
Yhteensä	92 364	108 145	-15 781	-15 %
Menot pl. maanhankintainvestoinnit	91 991	107 969	-15 978	-15 %

2.2 Rahoitus ja kustannusvastaavuus

2.2.1 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta

Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta										
Talousarviotili, 1000 euroa	TA 2023	LTA I 2023	LTA II 2023	Talous- arvio yht. 2023	Valtuuden käyttö 2023	Talousarvio + valtuuden käyttö 2023	Siirtynyt vuodelta 2022	Käytettä- vissä 2023	Nettokäyttö 2023	Siirtyy vuodelle 2023
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (MMM)	7 510		86	7 596		7 596	1 048	8 644	7 141	1 503 ¹
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (YM)	50 737	2 200	585	53 522		53 522	19 696	73 218	59 680	13 538 ²
35.10.22 Meriluonnonsuojelu (VELMU YM)	850			850		850	155	1 005	995	10
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (YM)							380	380	359	21
Talousarviossa osoitettu rahoitus yhteensä									68 176	
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus									4 336	
Lisätään hankintamenon vähennykseksi kirjattu yllä mainituilta momenteilta saatu rahoitus									-2 933	
Lisätään suoraan omaan pääomaan kirjattu investointirahoitus									-359	
Valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä									69 219	

¹ Maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 vuodelle 2024 siirtyvä määräraha on sidottu palveluvarustuksen kestäväintiiin sekä TA2023 päätöksen mukaisesti retkeilyalueiden matkailupalvelujen kehittämiseen (Itä-Suomirahoitus).

² Ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 vuodelle 2024 siirtyvä määräraha on sidottu TA2022 ja TA2023 päätösten mukaisesti Luonnonsuojelualueiden ja kansallispuistojen kehittämiseen ja kunnostamiseen, Helmi-ohjelman toteutukseen sekä digihankkeisiin.

Maa- ja metsätalousministeriö momentti 30.64.50, 1000 euroa	Toteuma 2023	Toteuma 2022
Palkkausmenot	2 707	3 301
Muut kulutusmenot	4 507	6 400
Investoinnit	0	1 358
Tulot (siemenmyynti) ja laskutettu rahoitus	-74	-221
Nettokäyttö	7 141	10 838

Ympäristöministeriö momentti 35.10.52, 1000 euroa	Toteuma 2023	Toteuma 2022
Palkkausmenot	23 811	25 995
Muut kulutusmenot	35 441	39 817
Investoinnit	527	7 186
Tulot ja laskutettu rahoitus	-99	-557
Nettokäyttö	59 681	72 440

Ympäristöministeriö momentti 35.10.22, 1000 euroa	Toteuma 2023	Toteuma 2022
Palkkausmenot	530	683
Muut kulutusmenot	465	511
Nettokäyttö	995	1 194

Ympäristöministeriö momentti 35.10.63, 1000 euroa	Toteuma 2023	Toteuma 2022
Palkkausmenot		
Muut kulutusmenot	5	15
Muut investoinnit		76
Tulot ja laskutettu rahoitus	-3	-1
Maanhankinnan kulut yhteensä	2	89
Maanhankintainvestoinnit ja myynnit	-357	48
Nettokäyttö	359	41

2.2.2 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus

Erittely sisältää tuloslaskelman muihin tuottoihin kirjatut rahoituserät (ei liikelaitoksen sisäisiä).

Tuotot rahoituslähteittäin, 1000 euroa	Toteuma 2023	Toteuma 2022
Euroopan rakennerahasto EAKR	129	158
EU:n ympäristörahassto LIFE	2 946	2 479
Euroopan maaseuturahasto EMR	255	818
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto EMKVR	80	34
EAY-tavoitteen ohjelmat, INTERREG		186
EU:n ulkorajayhteistyö ENI	77	329
Muu EU-rahoitus	9	
Muut rahoittajat	1 173	971
Investointiavustusten eliminointi	-2	-574
Yhteensä	4 667	4 401

2.2.3 Rahoituslähteet ja tehtävät

Erittely sisältää JHT:n varainkäytön kokonaismenot eriteltynä tehtävittäin.

Rahoituslähteet ja tehtävät 1000 €	2023 MMM mom 30.64.50	2022 MMM mom 30.64.50	2023 YM mom 35.10.52	2022 YM mom 35.10.52	2023 Muut rahoituslä hteet	2022 Muut rahoituslä hteet	Menot yhteensä 2023	Menot yhteensä 2022	Muutos euro	Muutos %
Yhteiset menot										
LP Voimavarat	374	449	5 642	5 669	1 140	841	7 156	6 960	197	3 %
LP Viestintä	118	86	1 976	1 275			2 094	1 361	732	35 %
LP Digitimi	241	1 095	6 513	5 229	579	123	7 333	6 447	886	12 %
Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelu			17 249	21 551	5 500	5 657	22 749	27 208	-4 459	-20 %
Luonnon matkailu- ja virkistyskäyttö	4 399	6 551	24 831	34 518	7 089	7 467	36 319	48 536	-12 217	-34 %
Alueiden hallinta		-9	3 569	4 755	385	357	3 953	5 103	-1 150	-29 %
Eräasiat	2 083	2 887			10 451	9 404	12 534	12 290	243	2 %
Siemenhuolto					225	240	225	240	-15	-7 %
Menot yhteensä	7 214	11 059	59 780	72 997	25 370	24 090	92 364	108 146	-15 781	-17 %
Menot yhteensä 2021	11 059		72 997		24 090		108 146			
Muutos euro	-3 845		-13 217		1 280		-15 781			
Muutos %	-53 %		-22 %		5 %		-17 %			

2.2.4 Kustannusvastaavuus

Kustannuslaskennan periaatteet

Julkisten hallintotehtävien maksullisten suoritteiden hinnoittelusta säädetään valtion maksuperustelaisissa ja -asetuksessa sekä Metsähallitukselle erikseen säädetyissä asetuksissa: Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 1156/2021 sekä Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräiden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista

1140/2021. Asetuksilla säädetyn mukaisesti suoritteiden hinnoittelu jakautuu omakustannusarvon mukaisiin, omakustannusarvoa alhaisempiin ja maksuttomiin julkisoikeudellisiin suoritteisiin sekä liiketaloudellisesti hinnoiteltuihin suoritteisiin.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tulorahoitteen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus lasketaan soveltaen Valtiokonttorin 16.12.2022 antamaa määräystä. Tietojen oikeellisuutta ja riittävyttä arvioidaessa noudatetaan olennaisuuden ja tiedon taloudellisen tuottamisen periaatetta.

Tuotto- ja kustannustiedot perustuvat liikekirjanpitoon, jossa maksullisen toiminnan tuottoja ja kustannuksia seurataan erillään muusta rahoituksesta. Kustannusvastaavuuslaskelmat laadittiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kustannusten kohdentamisessa käytettiin vuonna 2023 toteutunutta työaikaa ja liikevaihdon jakaumaa suoriteryhmittäin.

Kustannuslaskennassa kaikki palkkausmenot ja tukitoimintojen kustannukset kohdennetaan tehtäville ajankäytön mukaisessa suhteessa toimialoittain. Välittömät kustannukset on saatu liikekirjanpidosta suoriteryhmäkohtaisilta kustannuspaikoilta. Muut välilliset kustannukset sekä pääomakustannukset, joita ei ole kohdistettu liikekirjanpidossa suoritteille, mutta jotka ovat osa maksullisen toiminnan kulurakennetta, on kohdennettu liikevaihdon suhteessa. Julkisten hallintotehtävien toiminnan luonteen vuoksi ei ole pidetty olennaisena sisällyttää korkokustannuksia laskelmiin.

Julkisten hallintotehtävien -yksikön maksullisen toiminnan kannattavuus ja kustannusvastaavuuden toteuma

	2023 toteuma	2022 toteuma
Maksullinen toiminta		
Julkisoikeudelliset suoritteet		
MMM:n maksuasetuksen 1140/2021 mukaisen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	108 %	116 %
YM:n maksuasetuksen 1156/2021 mukaisen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	142 %	107 %
Liiketaloudelliset suoritteet		
MMM:n maksuasetuksen 1140/2021 mukaisen liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	104 %	107 %
YM:n maksuasetuksen 1156/2021 mukaisen liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	115 %	124 %

Vuoden 2023 maksullisen toiminnan yhteenlaskettu kustannusvastaavuus kaikkien suoritteiden osalta oli 111 % (118 % vuonna 2022). Toimintavuoden tuotot säilyivät edellisen vuoden tasolla. Metsästyslupien ja ennallistamistoiminnan puukaupan liikevaihto pysyi edelleen korkealla tasolla. Kustannusrakenteessa suurin erä oli palvelujen ostot 4,8 miljoonaa euroa 36 % (4,3 miljoonaa euroa 35 % vuonna 2022).

Henkilöstökustannukset kasvoivat yleisten palkkaratkaisujen seurauksesta. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnon alan henkilöstökustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen nähden, koska työpanosta ei enää kohdennettu lisätalousarviorahoituksella toteutettuun virtavesihankkeeseen, joka päättyi vuoden 2022 lopussa.

Maa- ja metsätalousministeriön julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2023 oli 108 % (vuonna 2022 116 %). Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot säilyivät vuoden 2022 tasolla sekä metsästyslupien että pyydyslupien osalta. Kustannuksista merkittävin osa muodostui henkilöstökustannuksista ja tukitoimintojen kustannuksista, jotka olivat 70,1 % kaikista kustannuksista. Ympäristöministeriön toimialan julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuteen vaikuttivat

henkilöstön työpanoksen kohdentuminen aikaisempaa enemmän maksuttomien lausuntojen valmisteluun sekä urien ylläpitoon liittyvien palveluostojen siirtyminen vuodelle 2024.

Maa- ja metsätalousministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2023 oli 104 % (vuonna 2022 107 %). Liiketaloudellisten suoritteiden kokonaistuotot pysyivät samalla tasolla kuin vuonna 2022. Kustannuksista 85 % kohdistui palvelujen ostoihin ja henkilöstökustannuksiin (mukaan lukien tukitoimintojen kustannukset). Liiketaloudellisten suoritteiden ylijäämä syntyi pääosin Pohjois-Suomen siemenhuollon toiminnasta.

Ympäristöministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2023 oli 115 % (124 % vuonna 2022). Käynnissä olevien LIFE-projektien ja ympäristöministeriön Helmi-ohjelman rahoituksella jatkettiin edelleen soiden ennallistamista. Ennallistamistoiminnasta syntynyt puukauppa tuotti edelleen n. 3 miljoonan euron liikevaihdon, mutta korjuuseen ja kuljetukseen liittyvät ostopalvelukustannukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna. Vuokraus- ja käyttöoikeuden luovutusten tuotot pysyivät samalla tasolla kuin vuonna 2022. Luontokeskusten myyntituotot laskivat, mutta vastaavasti pääsylipuista ja museokorteista saatavat tuotot kasvoivat.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2023

Toteuma 2023, 1000 euroa	YM:n		MMM:n		YM:n		MMM:n	
	toimiala		toimiala		toimiala		toimiala	
Julkisoikeudelliset suoritteet	2023	2022	2023	2022	Muutos	Muutos		
TUOTOT								
Maksullisen toiminnan myyntituotot	308	270	4 016	4 017	39	-1		
Maksullisen toiminnan muut tuotot			5	1				
Tuotot yhteensä	308	270	4 021	4 018	39	4		
KOKONAISKUSTANNUKSET								
Erilliskustannukset								
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			31	30		1		
Henkilöstökustannukset	152	180	1 849	1 611	-28	238		
Vuokrat	1		43	35	1	8		
Palvelujen ostot	1	3	426	387	-2	39		
Muut erilliskustannukset	15	34	505	585	-18	-80		
Erilliskustannukset yhteensä	169	217	2 854	2 648	-48	207		
Osuus yhteiskustannuksista								
Tukitoimintojen kustannukset	44	31	770	784	13	-14		
Poistot	4	4	83	22		61		
Osuus yhteiskustannuksista yht.	48	35	853	806	13	47		
Kokonaiskustannukset yhteensä	217	252	3 707	3 454	-35	254		
KUSTANNUSVASTAAVUUS	91	17	314	564	74	-250		
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki							0	
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	91	17	314	564	74	-250		

Toteuma 2023, 1000 euroa	YM:n	MMM:n	YM:n	MMM:n		
Liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	toimiala	toimiala	toimiala	toimiala	Muutos	Muutos
	2023	2022	2023	2022		
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan myyntituotot	4 521	4 516	2 004	1 792	5	212
Maksullisen toiminnan muut tuotot	2 964	2 929	918	1 033	35	-115
Tuotot yhteensä	7 485	7 445	2 922	2 826	40	97
KOKONAISKUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	529	591	13	25	-62	-12
Henkilöstökustannukset	591	565	1 171	989	26	182
Vuokrat	311	134	27	24	178	3
Palvelujen ostot	3 621	3 140	731	740	481	-9
Muut erilliskustannukset	895	940	340	378	-45	-38
Erilliskustannukset yhteensä	5 948	5 369	2 282	2 156	578	126
Osuus yhteiskustannuksista						
Tukitoimintojen kustannukset	260	451	488	482	-191	6
Poistot	295	169	44	10	126	34
Osuus yhteiskustannuksista yht.	555	619	532	492	-64	40
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 503	5 989	2 814	2 648	514	165
KUSTANNUSVASTAAVUUS	982	1 456	109	177	-474	-68
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki						
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	982	1 456	109	177	1 347	-68

2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

2.3.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIKEVAIHTO	15 083 031,03	14 778 599,16
Liiketoiminnan muut tuotot	5 036 213,36	4 987 452,88
Valtion talousarviorahoitus	69 219 061,81	79 463 502,29
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	3 446 530,92	4 866 090,07
Ulkopuoliset palvelut	16 889 908,06	21 857 798,65
Materiaalit ja palvelut yhteensä	20 336 438,98	26 723 888,72
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	29 104 860,32	30 784 483,73
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 676 103,69	4 997 601,98
Muut henkilösivukulut	1 064 149,69	1 006 570,20
Henkilöstökulut yhteensä	34 845 113,70	36 788 655,91
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 011 265,08	1 439 289,93
Liiketoiminnan muut kulut	32 044 967,97	33 992 312,22
LIIKETULOS	1 100 520,47	285 407,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	7 437,28	5 865,03
Muut korko- ja rahoitustuotot	4 717,76	2 027,30
Korkokulut ja muut rahoituskulut	20 993,64	107 330,35
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8 838,60	99 438,02
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 091 681,87	185 969,53
Tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	-1 091 681,87	-185 969,53
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00

2.3.2 Tase

TASE, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	270 988,08	336 049,64
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 798 900,16	1 209 517,96
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 069 888,24	1 545 567,60
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 071 374 656,18	1 042 135 721,64
Tiet	430 428,92	283 590,67
Rakennukset ja rakennelmat	7 197 335,90	7 875 229,21
Koneet ja kalusto	47 161,76	53 373,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	284 651,01
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 079 049 582,76	1 050 632 565,70
Sijoitukset		
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	737 704,68	737 704,68
Sijoitukset yhteensä	12 937 704,68	12 937 704,68
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 095 057 175,68	1 065 115 837,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 381 281,40	1 441 389,40
Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta	97 078,69	109 397,04
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	152 760,30	160 620,14
Muut saamiset	20 789,56	34 499,02
Siirtosaamiset	4 194 670,47	5 359 102,33
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 846 580,42	7 105 007,93
Rahat ja pankkisaamiset	41 795 859,63	38 253 361,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	47 642 440,05	45 358 369,86
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 142 699 615,73	1 110 474 207,84

TASE, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muu oma pääoma	1 098 351 160,12	1 067 931 938,46
Edellisten tilikausien tulos	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 098 351 160,12	1 067 931 938,46
VIERAS PÄÄOMA		
Muut velat, korottomat		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	27 439 715,18	25 072 274,61
Ostovelat	4 156 488,76	4 211 916,53
Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle	1 249 309,00	2 316 626,26
Velat saman liikelaitoskonsernin		
tytäryhtiöille	162 725,37	78 901,73
Muut velat	1 466 091,33	1 852 394,71
Siirtovelat	9 874 125,97	9 010 155,54
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	44 348 455,61	42 542 269,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 142 699 615,73	1 110 474 207,84

2.3.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	15 163 660,69	14 477 216,41
Toiminnan muista tuotoista saadut maksut	6 169 406,69	4 462 216,47
Maksut toiminnan kuluista	-85 274 394,11	-113 855 256,35
Toiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	-63 941 326,73	-94 915 823,47
Maksetut korot ja rahoituskulut	-20 993,64	-107 330,35
Saadut korot toiminnasta	4 717,76	2 027,30
Saadut osingot	7 437,28	5 865,03
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	69 219 061,81	79 463 502,29
Toiminnan rahavirta	5 268 896,48	-15 551 759,20
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Luonnonsuojelualueostot, osakkeet	-353 537,05	-26 157,94
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriöiden rahoitus	-57 183,68	-8 543 411,23
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-181 621,10	-574 286,44
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-4 472 572,37	-1 793 598,22
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov.tulot	44 604,52	81 322,15
Omistajien sijoitus ls-alueiden hank. ja osakkeisiin	353 537,05	26 157,94
Investointiavustus	2 940 373,85	9 117 697,67
Investointien rahavirta	-1 726 398,78	-1 712 276,07
RAHAVAROJEN MUUTOS		
	3 542 497,70	-17 264 035,27
Rahavarat 1.1.	38 253 361,93	55 517 397,20
Rahavarat 31.12.	41 795 859,63	38 253 361,93
Muutos	3 542 497,70	-17 264 035,27

2.3.4 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikön erillinen kirjanpito ja erillinen tilinpäätös vuodelta 2023 on laadittu Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) sekä valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaisesti. Tilinpäätös käsittää tilikauden 1.1.–31.12.2023 ja sen vertailutiedot ovat edelliseltä tilikaudelta 1.1.–31.12.2022.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikön (JHT) liikekirjanpidon tuloslaskelma, tase ja liitetiedot sekä niitä kuvaava tilinpäätösanalyysi on laadittu suoriteperusteisesti liikelaitoksen tilinpäätösmallin mukaisesti koko toimintavuodelta 2023. Tilikauden aikainen tuloslaskelman tulos ennen tilinpäätössiirtoja on

ylijäämäinen aiheutuen maksullisen toiminnan ylijäämästä sekä käyttöomaisuuden myynneistä. Poistoja ei tule katettavaksi vuosittaisella talousarviorahoituksella, vaan ne on jo katettu talousarviorahoituksen varainkäytöllä hankintahetkellä. Tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja muuhun käyttöomaisuuteen saatu rahoitus on kirjattu hankintamenon vähennykseksi.

Tuloslaskelmassa on esitetty omana eränään tilikauden tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan. Siirto perustuu valtioneuvoston asetuksen 1368/2016 5§:n määräykseen. Julkisten hallintotehtävien liitetiedoissa esitetään laskelma valtion talousarviosta saadusta rahoituksesta. Julkisten hallintotehtävien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen, vaan tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikuttavuudella.

ARVOSTUS- ja JAKSOTUSPERIAATTEET

PYSYVÄT VASTAAVAT

Valtioneuvoston päätöksellä (27.10.2016) uuden lain mukaisen Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien omaisuus siirrettiin 15.4.2016 julkisten hallintotehtävien yksikölle kirjanpitoarvosta. Samalla julkisten hallintotehtävien aikaisemman tilikauden tappiot ja 2016 alkuvuoden tappio siirrettiin rasittamaan julkisten hallintotehtävien muuta omaa pääomaa. Lisäksi nk. muu maa- ja vesiomaisuus, luontaistalousalueet ja osa yleisistä vesialueista, siirrettiin kirjanpidossa julkisilta hallintotehtäviltä liiketoiminnalle.

Julkisten hallintotehtävien hallintaan tai hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä luovuttajan kirjanpitoarvoon. Omaisuuden siirto kirjataan saadun siirtopäätöksen perusteella taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Vastaeränä on julkisten hallintotehtävien Muu oma pääoma.

Julkisten hallintotehtävien käyttöomaisuushankinnat katetaan pääosin julkisista varoista saadulla budjettirahoituksella. Rahoitusta vastaan kirjanpitoon kirjataan investointiki.

Poistokelpoiset muut pysyvät vastaavat on merkitty hankintamenon määräisinä, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella.

VAIHTUVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus

Siemenvaraston kustannukset rahoitetaan Maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella. Rahoitus kohdistetaan syntyneeseen hankintamenuon, jolloin varastoarvoa ei tilikauden aikana pääsääntöisesti synny.

2.3.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot

Liikevaihto toimialoittain	2023	2022
Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet:		
metsästysluvut	3 799 335,70	3 800 063,71
kalastusluvut	292 010,25	298 269,20
Liiketaloudellisesti hinnoitellut:		
metsästysalueiden vuokraus	630 960,40	623 489,32
kalastusalueiden vuokraus	132 819,52	121 559,93
kalastusluvut	1 221 474,02	1 190 591,97
siemenmyynti ja analyysit	717 509,04	555 395,14
muut liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	64 444,46	56 311,55
Erillislainsäädäntöön perustuvat:		
vesialuekorvaukset (kalastukseen liittyen)	341 027,80	357 246,78
Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto yhteensä	7 199 581,19	7 002 927,60
Ympäristöministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet:		
uraluvat	212 110,00	192 834,00
päätökset ja luvat	2 300,00	1 550,00
Liiketaloudellisesti hinnoitellut:		
alueiden pitkäaikainen vuokraus ja käyttöoikeuden luovutus	1 767 775,33	1 758 990,73
majoitustoiminta ja muu tilojen vuokraus	1 034 542,53	1 052 605,87
puun myynti (ennallistamisalueilta ym.)	3 014 858,90	2 926 972,25
luonto-opastuksen ja neuvonnan tuotteet	545 221,00	678 013,68
pääsyliput ja museokortit	468 123,20	313 615,39
kirjat ja luonnonsuojelun julkaisusarjat	68 280,68	84 357,90
asiantuntija- ja suunnittelupalvelut	236 939,00	320 665,47
muut liiketaloudelliset suoritteet	322 648,87	305 129,29
Erillislainsäädäntöön perustuvat:		
kullanhuudonta-, valtauskorvaukset	39 452,28	39 918,50
kaivospiirimaksut, malminetsintäkorvaukset	171 198,05	101 018,48
Ympäristöministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto yhteensä	7 883 449,84	7 775 671,56
Liikevaihto yhteensä	15 083 031,03	14 778 599,16

Liiketoiminnan muut tuotot	2023	2022
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	44 604,52	74 826,97
Vakuutuskorvaukset	33 547,13	2 700,36
Avustukset	4 380,00	21 361,85
Muut tuotot	4 743 039,92	4 751 823,86
Muut tuotot, sisäiset	210 641,79	136 739,84
Yhteensä	5 036 213,36	4 987 452,88

Henkilöstökulujen erittely	2023	2022
Palkat ja palkkiot	27 596 011,58	28 254 926,99
Palkkiot, ulkopuolisille	198 503,00	259 776,14
Lomapalkkavarauksen muutos	-535 475,94	288 148,27
Tulos- ja kannustepalkkiot ja varauksen muutos	1 845 821,68	1 981 632,33
Vael-, tyel-maksut	4 676 103,69	4 997 601,98
Sosiaaliturvamaksut	1 064 149,69	1 006 570,20
Yhteensä	34 845 113,70	36 788 655,91

Suunnitelman mukaiset poistot	2023	2022
Aineettomien oikeuksien poistot	124 175,07	118 789,72
Teiden ja muiden maarakenteiden poistot	35 341,89	14 966,51
Rakennusten ja rakennelmien poistot	829 488,32	1 258 786,21
Koneiden, laitteiden ja kaluston poistot	22 259,80	46 747,49
Yhteensä	1 011 265,08	1 439 289,93

Suunnitelman mukaiset poistoajat	1.1.2020 alkaen	ennen 1.1.2020
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4-5 vuotta	4-5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10 vuotta	pääosin 25 vuotta
Kalarakenteet	15 vuotta	pääosin 10 vuotta
Uittorakenteet	15 vuotta	25 vuotta
Rakennukset	20 vuotta	20-40 vuotta
Rakennelmat	8 vuotta	4-10 vuotta
Koneet ja kalusto	4-5 vuotta	4-8 vuotta

Liiketoiminnan muut kulut	2023	2022
Toimitilakulut	4 132 751,21	4 794 650,64
ICT-kulut	3 706 071,49	3 524 230,86
Matkakulut	2 638 029,98	3 141 456,57
Ulkopuoliset palvelut	1 463 660,20	1 161 608,85
Kone- ja kalustokulut, ajoneuvokulut	3 108 977,65	3 383 238,96
Muut henkilöstökulut	861 193,26	1 244 893,27
Muut kulut	1 690 137,86	2 403 658,93
Konsernin sisäiset kulut	14 444 146,32	14 338 574,14
Yhteensä	32 044 967,97	33 992 312,22

Rahoitustuotot ja -kulut	2023	2022
Korkotuotot	12 155,04	7 892,33
Korkokulut	20 993,64	107 330,35
Yhteensä	8 838,60	99 438,02

Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saadun rahoituksen käyttö		
1000 e	2023	2022
Maa- ja metsätalousministeriön pääluokka		
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	7 214	11 059
Ympäristöministeriön pääluokka		
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	59 780	72 997
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (kulujen osuus)	6	15
35.10.22 Meriluonnonsuojelu (Velmu)	995	1 194
Valtion talousarviossa muuhun toimintaan osoitettu rahoitus yht.	67 996	85 265
Muu rahoitus, joka on saatu valtion talousarviosta		
Oikeusministeriön hallinnonala	1 555	1 371
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	143	133
Muu rahoitus valtion talousarviosta	2 639	2 015
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä	4 336	3 520
Investointiavustukset hankintamenon vähennykseksi	-2 933	-8 543
Tuotot ja tuotto-oikaisut	-179	-778
Valtion talousarviosta saatu rahoitus	69 219	79 464

Tuloksen siirto muun oman pääoman muutokseksi		
Valtioneuvoston asetus 1368/2016 5§		
Julkisten hallintotehtävien tilikauden tulos kirjataan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä		
Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien muun oman pääoman muutokseksi		
	2023	2022
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	1 091 681,87	185 969,53
Tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan	-1 091 681,87	-185 969,53
Tilikauden tulos	-	-

2.3.6 Tasetta täydentävät liitetiedot

Omaisuserät 2023	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa ja vesirakenteet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut aineell.	Aineell. Keskenkäynteiset hankkeet	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
1000 euroa								
1.1. Hankintameno ennen avustuksien kirjaamista								
hankintameno vähennykseksi	6 732	1 042 427	4 619	64 320	2 229	7 884	12 938	1 141 149
1.1. Saadut avustukset	-4 557	-291	-2 917	-19 891	-1 853	-7 599	0	-37 109
1.1. Hankintameno	2 175	1 042 136	1 702	44 429	376	285	12 938	1 104 040
Hankintamenojen lisäykset	2 983	29 256	3 012	6 388	209	1 427	0	43 275
Saadut avustukset kaudella	-1 334	0	-2 748	-3 845	-193	5 491	0	-2 628
Vähennykset	0	-17	-82	-2 392	0	-7 203	0	-9 694
31.12. Hankintameno	3 824	1 071 375	1 884	44 580	392	0	12 938	1 134 993
1.1. Kert. poistot ennen avustusten poistoja	1 695	0	2 233	42 665	1 284	0	0	41 268
1.1. Saatujen avustusten poistot	-1 066	0	-815	-6 111	-962	0	0	-6 637
1.1. Kertyneet poistot	629	0	1 418	36 553	323	0	0	38 924
Tilikauden poisto ennen avustusten poistoja	1 073	0	339	2 512	357	0	0	4 281
Tilikauden poisto saaduista avustuksista	-949	0	-304	-1 682	-335	0	0	-3 269
Tilikauden poistot	124	0	35	829	22	0	0	1 011
31.12. Kertyneet poistot	754	0	1 454	37 383	345	0	0	39 936
1.1. Kirjanpitoarvo	1 546	1 042 136	284	7 875	53	285	12 938	1 065 116
31.12. Kirjanpitoarvo	3 070	1 071 375	430	7 197	47	0	12 938	1 095 057

Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, euroa	31.12.2023	31.12.2022
Tytäryhtiöosakkeet	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet	737 704,68	737 704,68
Liittymät	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä	12 937 704,68	12 937 704,68

Tytäryhtiöosakkeet, euroa	31.12.2023	31.12.2022
Nuuksiokeskus Oy		
omistus-%	68,1	
	12 200 000,00	12 200 000,00
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä	12 200 000,00	12 200 000,00

Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta ja liikelaitoksen tytäryhtiöiltä, euroa	Tytäryhtiöiltä		Liiketoiminta		Yhteensä	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Myyntisaamiset	152 760,30	160 620,14	89 289,21	70 465,56	242 049,51	231 085,70
Siirtosaamiset	0,00	0,00	7 789,48	38 931,48	7 789,48	38 931,48
Sisäiset saamiset yhteensä	152 760,30	160 620,14	97 078,69	109 397,04	249 838,99	270 017,18

Siirtosaamiset, euroa	31.12.2023	31.12.2022
Life-hankkeet, tulojäämät	2 528 592,05	1 679 376,08
EU:n rakennerahastohankkeet, tulojäämät	950 706,40	2 434 251,83
Työllisyystyöohjelmahankkeet, tulojäämät	25 179,14	18 819,81
Muut tulojäämät	454 871,55	1 043 523,28
Muut menoennakot / ostolaskut ja muut	235 321,33	183 131,33
Yhteensä ulkoiset siirtosaamiset	4 194 670,47	5 359 102,33

Julkisten hallintotehtävien oma pääoma 31.12.2023 (euroa)		
	31.12.2023	31.12.2022
1.1.	1 067 931 938,46	1 039 385 483,92
hallinnansiirrot, lisäykset	22 274 569,35	14 246 153,35
hallinnansiirto, vähennykset	0,00	-377 492,50
valtionperintö, lahjoitus	0,00	0,00
maankäyttömuutokset, vähennykset	-15 071,61	-4 956,00
maankäyttömuutokset, lisäykset	6 713 254,00	144 181,00
omistajan sijoitus / palautus (maa-alueet, osakkeet)	353 537,05	26 157,94
virheiden korjaukset, muut, lisäykset	1 251,00	0,00
virheiden korjaukset, muut, vähennykset	0,00	-5 305 881,09
tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	1 091 681,87	185 969,53
31.12.	1 098 351 160,12	1 067 931 938,46
Edellisten tilikausien voitto		
1.1.	0,00	0,00
lisäykset	0,00	0,00
vähennykset	0,00	0,00
31.12.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä 31.12.	1 098 351 160,12	1 067 931 938,46

Saadut ennakot, euroa	31.12.2023	31.12.2022
EU-rahoitteiset	11 297 061,35	3 367 970,36
Ympäristöministeriöltä	14 434 527,49	20 298 607,55
Maa- ja metsätalousministeriöltä	1 597 109,39	1 047 488,98
Muut	111 016,95	358 207,72
Yhteensä	27 439 715,18	25 072 274,61

Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle ja liikelaitoksen tytäryhtiöille						
	Tytäryhtiöille		Liiketoiminnalle		Yhteensä	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Ostovelat	162 725,37	78 891,73	53 806,05	618 522,44	216 531,42	697 414,17
Muut velat	0,00	0,00	1 193 333,75	1 596 520,82	1 193 333,75	1 596 520,82
Siirtovelat	0,00	10,00	2 169,20	101 583,00	2 169,20	101 593,00
Sisäiset velat yhteensä	162 725,37	78 901,73	1 249 309,00	2 316 626,26	1 412 034,37	2 395 527,99

Muut velat, euroa	31.12.2023	31.12.2022
Ennakonpidätysvelka	716 233,59	623 652,15
Sosiaaliturvamaksuvelka	35 973,73	29 229,95
Arvonlisäverovelka	314 978,93	806 312,87
Muut	398 905,08	393 199,74
Muut velat yhteensä	1 466 091,33	1 852 394,71

Siirtovelat, euroa	31.12.2023	31.12.2022
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä	745 066,77	704 484,99
Lomapalkkavelka sos. kuluineen	4 985 894,56	5 606 432,55
Muut henkilöstökulujaksotukset	4 025 376,43	2 541 632,17
Muut siirtovelat	117 788,21	157 605,83
Ulkoiset siirtovelat yhteensä	9 874 125,97	9 010 155,54

Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä, euroa	31.12.2023	31.12.2022
Vael-velka	576 102,70	526 822,42
Työttömyysvakuutusmaksut	168 964,07	177 662,57
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä yhteensä	745 066,77	704 484,99

2.3.7 Vastuositoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset

Vastuositoumukset miljoonaa euroa	Julkiset hallintotehtävät	
	2023	2022
Leasingvastuut		
seuraavana vuonna maksettavat	0,7	0,5
myöhemmin maksettavat	0,9	0,9

Leasing sopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason. Sopimukset ovat irtisanottavissa 3 kuukauden irtisanomisajalla.

Henkilöstön lukumäärä, henkilötyövuosia	2023	2022
Toimihenkilöt	545	666

Kiinteän omaisuuden muutokset				JHT TASEARVO euroa
Tasearvon lisäykset	LKM	JHT MAA ALA ha	JHT VESIALA ha	
115 Muu saanto (saantoselitys)	1	0,00	25,02	1 251,00
3010 Varainsiirtovero	6	0,00	0,00	14 360,00
3026 Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	6	72,06	0,00	359 000,00
3036 Tilusvaihto	1	0,05	0,00	22,00
3042 Hallinnansiirto luonnonsuojelutarkoitukseen	414	6867,75	149,47	22 168 110,15
3060 Maankäyttömuutos (lt:sta jht:een)	89	29385,41	937,70	6 713 254,00
	517	36325,27	1112,19	29 255 997,15

Kiinteän omaisuuden muutokset				JHT TASEARVO euroa
Tasearvon vähennykset	LKM	JHT MAA ALA ha	JHT VESIALA ha	
115 Muu saanto (saantoselitys)	1	-0,11	0,00	-6,00
3025 Vesijätön lunastus	1	0,00	-0,20	-444,00
3026 Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	5	-58,52	-25,54	-1 541,00
3036 Tilusvaihto	1	-0,07	0,00	-22,00
3070 Maankäyttömuutos (jht:sta lt:een)	19	-51,06	0,00	-15 071,61
	27	-109,76	-25,74	-17 084,61

METSÄHALLITUS**0116726-7****Julkiset hallintotehtävät****Erillistilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 1.1.–31.12.2023 allekirjoitus**

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2024

Päivi Huotari
PuheenjohtajaSanna Paanukoski
VarapuheenjohtajaTanja Joonas
Hallituksen jäsenKeijo Kallunki
Hallituksen jäsenJussi Saukkonen
Hallituksen jäsenTuija Suur-Hamari
Hallituksen jäsenIsmo Tiainen
Hallituksen jäsenRoope Uusitalo
Hallituksen jäsenHenrik Jansson
Luontopalvelujohtaja**Tilinpäätösmerkintä**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, sähköisen allekirjoituksen päivämääränä

KPMG OY AB

KPMG OY AB

Jorma Nurkkala
KHT, JHTOuti Koskinen
JHT, KHT

METSÄHALLITUS**0116726-7****LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA****Tilinpäätös**

Tilinpäätös

Tase-erittelyt

Tililuettelo ja tilikohtaiset raportit

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Käyttöomaisuusluettelot

Laskutusjärjestelmän tulosteet

Myyntireskontra

Ostoreskontra

Varastokirjanpito

Tositteet

Pankkitilitositteet

Sähköisesti

Myyntilaskut

Sähköisesti

Ostolaskut

Sähköisesti

Palkkatositteet

Sähköisesti, paperitositteina

Alv-tositteet

Sähköisesti

Muistiotositteet

Sähköisesti

Liitetietositteet

Sähköisesti

Aineistosta on otettu erikseen SAP-järjestelmä raportit:

Tase- ja tuloslaskelma, pääkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta), päiväkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta) sekä myynti- ja ostoreskontrasta tapahtuma- ja avoimet listaukset, jotka on tallennettu MH:n verkossa olevaan pitkäaikaissäilytettävään arkistoon.